SOLFASOL

ANKARA'NIN GAYRİRESMİ GAZETESİ

Aylık Gazete | 50 TL | Şubat 2024 Sayı 120 | www.solfasol.tv

Biz şimdi alçak sesle konuşuyoruz ya
Sessizce birleşip sessizce ayrılıyoruz ya
Anamız çay demliyor ya güzel günlere
Sevgilimizse çiçekler koyuyor ya bardağa
Sabahları işimize gidiyoruz ya sessiz sedasız
Bu, böyle gidecek demek değil bu işler
Biz şimdi yanyana geliyor ve çoğalıyoruz
Ama bir ağızdan tutturduğumuz gün hürlüğün havasını
İşte o gün sizi tanrılar bile kurtaramaz.

Cemal Süreya

KALDIRIMLARIMIZI GERİ İSTİYORUZ!

» s. 2 Mehmet Onur Yılmaz

MOGAN GÖLÜNDE ÇEVRE KATLİAMI!

» s. 3 Mehmet Onur Yılmaz, Aykut Alyanak

Sporda Cinsiyet Ayrımcılığı ve Şiddet

» s.5 lindanihan

"Angaralılık Budur"

» s.10 Zeliha Yiğit

Suna Kan'ın Ardından: Türkiye'nin Geleceği Kurgulayış Biçimleri

» s.17 Müge Deniz Erişkin

Taşlıktaki Mucize: Ankara Aşotu

» s.24 Necati Yalçın

SÖYLEŞİ

YENİ ŞEYLER SÖYLEMEK LAZIM

Burak Bilgehan Özpek ile Söyleşi

» s. 8 Hazırlayan: Eren Aksoyoğlu

Kavgalarıyla İçindeki Üçüncü İnsanı Yaratan Gülümser Heper ve Ankara

» s.19 Sencer Başat

GÜNCEL

Hem Suçluyuz, Hem Borçluyuz
» s. 3 Mehmet C. Peker

Kasımdan Hatırladıklarımız
» s. 12 Onur Mat

ANKARA

Ankara ile İlgili Yeni Kitap ve Dergiler
» s. 18 Akın Atauz

5 Kadın 5 Ankara
» s. 21 Nevin Apaydın

Ankara B. Ş. Bel. Budadığı Ağaçlardan Pelet Üretiyor
» s. 26

KÜLTÜR SANAT

26. Ankara Uluslararası Tiyatro Festivali
» s.20 Burçin Tarhan

SOL FALSO

Aydan Çelik

Top ve Tüy

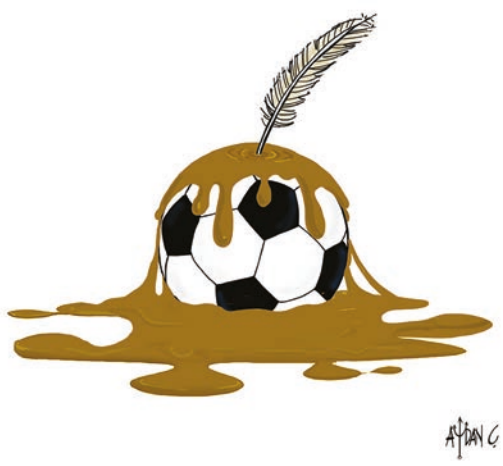

*Süper Lig'in 15. haftasında MKE Ankaragücü ve Çaykur Rizespor'un Ankara Eryaman Stadyumu'nda oynadığı maçın bitiş düdüğü ile birlikte ev sahibi takımın başkanı Faruk Koca müsabakanın hakemi Halil Umut Meler'e saldırdı.

ÇANKAYA'DAN KEÇİÖREN'E, YENİMAHALLE'DEN ALTINDAĞ'A...

KALDIRIMLARIMIZI GERİ İSTİYORUZ!

Mehmet Onur Yılmaz

Yayalara öncelik, kime sorsanız çok önemli ve vazgeçilmez ama iş uygulamaya geldiğinde yayalar Ankara'nın hiçbir noktasında öncelikli hissetmiyor. Kentin yayalara ama özellikle de engelli yayalara verdiği mesaj otomobiliniz yoksa evden çıkmayın! Otomobil sürücüleri ise kenti sahibi gibiler, istedikleri yere park edebiliyorlar! İşte bir örnek: Ankara'nın merkezinde, Yenimahalle Belediyesi sınırları içinde bulunan, öğrencilerin ve kamu çalışanlarının yoğun kullandığı Bandırma Caddesi üzerindeki yaya kaldırımları hafta içi gündüz saatlerinde, otomobiller tarafından sürekli işgal ediliyor. Civardaki kamu kurumlarında çalışanlara ait olduğu belirtilen otomobiller tarafından tümüyle işgal edilen kaldırım üstüne park eden araçlarla ilgili yapılan başvuru ve şikayetlerden şimdiye kadar sonuç alınamadığı belirtiliyor. Cadde üzerinde yer alan TÜRGEV'e ait öğrenci yurdunun önündeki yaya kaldırımı da otoparka dönüştürülmüş durumda.

Sürücüler, Görme Engelliler Okulu yolundaki iz çizgilerine bile park ediyor!

Twitter hesabımızdan konuyla ilgili yayımladığımız ilk habere gelen okuyucu yorumları sorunun Ankara'nın genelinde yaygın yaşandığını gösteriyor. Bandırma Caddesi yakınında Boğaziçi Caddesindeki Mitat Enç Görme Engelliler Ortaokulu'nda görevli öğretmen Bekir Boztaş okula giden kaldırımlarda da durumun aynı olduğunu, otomobillerin sabahın erken saatlerinden itibaren okul yolu boyunca kaldırımlara görme engelliler için yapılmış iz çizgilerinin üzerine park ettiklerini belirtti. Yol üzerinde iki de öğrenci yurdu olduğunu vurgulayan Boztaş, görme engelli çocukların okula ulaşabilmek için otomobil yolundan yürümek zorunda kaldığını söyledi ve sitemini "Biz şikâyet etmekten bıktık ama hiçbir şey değişmiyor" diye ifade etti. İnönü Caddesi ve ODTÜ Metro durağından CEPA ve Kentpark AVM'lerine giden yaya kaldırımlarının da utanç verici durumda olduğunu belirten bir başka hemşerimiz Bedriye Işık, bu kaldırımların kamu kurumu binalarının hemen önleri olduğunu da vurguladı. Keçiören İlçesi Köşk Mahallesinden yazan bir başka hemşerimiz ise "Ankara'nın sadece merkezi değil, her yeri, her sokağı böyle işgallerle dolu. Yeter artık, bıktık!" diye tepkisini dile getirdi.

Görme engelliler için yapılmış iz çizgilerinin üzerine park ediyorlar!

Ankara'da Çoğu Cadde ve Sokakta Kaldırımlar Yürünemez Halde!

Çankaya İlçesinden yazan bir başka Ankaralı Pınar Hanım ise haberimizle ilgili şu yorumu yaptı: "Kızılay'dan Tunalı'ya kadar çoğu cadde ve sokak böyle; Şehit Adem Yavuz Sokak, Güvenpark, Olgunlar Sokak, Kızılırmak Sokak, Tunus Caddesi... Otomobiller, taksi durakları, dev reklam panoları yüzünden kaldırımlar yürünmez halde!".

Belediyenin hangi siyasi partide olduğu fark etmiyor. Keçiören İlçesi Köşk Mahallesinden bir görüntü

Gökçek Gitti, Otomobile Öncelik Kaldı!

Sorun yaşanan yerlere baktığınızda Ankara genelindeki bu sorun belediyenin hangi siyasi partide olduğuyla da ilgili olmadığı görülüyor. Ankara'da Melih Gökçek yönetimi döneminde başlayan ve hâkim olan otomobil odaklı yaklaşımın yarattığı çarpık kültür yönetim değişse de değişmedi ve kentin genelinde her ilçede hala hâkim! Bu konuda görüşünü ifade eden bir başka hemşerimiz "Belediyenin hangi siyasi partide olduğu fark etmeksizin yaya önceliği diye bir olgu söz konusu değil. Kaldırımlar işyerlerinin, inşaat şantiyelerinin ve her türden aracın filli işgali altında" dedi.

Engelli Yayalar için Ulaşım İmkansız!

Ankara'da kentin hemen her yerinde caddeler, sokaklar yayalar için engellerle dolu, engelli yayalar içinse bir yerden bir yere gidebilmek tam anlamıyla imkânsız! Konuyla ilgili görüşlerini sorduğumuz Engelli Hakları Savunucusu Mithat Tokur "Kaldırımlar tamamen işgal altında. Tekerlekli sandalye ve akülü araç kullanıcıları açısından kaldırımlarda yol almak imkânsız. İnsanlar kaldırımlara bu kadar rahat araçlarını park edebiliyorsa benim söyleyecek bir şeyim yok. Benim yürüme hakkımı elimden alabiliyorlarsa orada biraz durup düşünmek lazım!" dedi.

Duraklamanın bile yasak olduğu yerde kaldırıma park edilebiliyor.

Kaldırımlarımızı Geri İstiyoruz!

Ezcümle, kaldırımlarımızı geri istiyoruz. Haberi ilk yayınladığımız günden bu yana haftalar geçmesine rağmen Bandırma Caddesindeki kaldırım işgali ile ilgili henüz somut bir adım atılmadı. Ankara Büyükşehir Belediyesi ve Ankara Trafik İl Müdürlüğünden bir an önce Bandırma Caddesinden başlayarak Ankara'da otomobillerin kaldırımları işgal etmesini engelleyecek etkili önlemler almalarını talep ediyoruz!

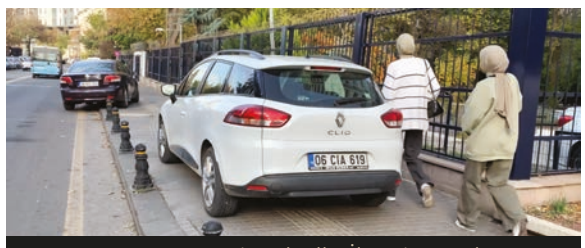

Yenimahalle İlçesi Bandırma Caddesinden bir görüntü

HABERİN VİDEOSU İÇİN QR KODU OKUTUN:

GÜNCEL

MOGAN GÖLÜ ÖZEL ÇEVRE KORUMA BÖLGESİ İNŞAAT ÇÖPLÜĞÜ OLDU!

Aykut Alyanak, Mehmet Onur Yılmaz

Gölbaşı'nda Mogan Gölü havzasında yer alan Ankara Gençlik Spor İl Müdürlüğü'ne ait iki futbol sahasının inşaat atıkları göl havzasına, hassas göl ekosistemini oluşturan sazlıklara atılıyor. İnşaatı süren Gölbaşı Mogan Stadyumuna ait sentetik çim ve tartan zemin atıklarının yanı sıra, saha zemininde kullanılan atıl lastik kırıntıları, inşaat molozu, ahşap ve çeşitli atıkların sazlıklara atıldığı görülüyor.

YÜZLERCE KAMYON ATIK LASTİK VE İNŞAAT MOLOZU GÖLE DÖKÜLMÜŞ!

Bisikletiyle göl civarında gezinti yapan bir hemşerimizden gelen fotoğraflarla haberdar olduğumuz durumu incelemek için yerine gittiğimizde durumun bize aktarılandan dahi ciddi olduğunu gördük. Ankara Gençlik Spor İl Müdürlüğü'ne ait futbol tesisinin süren inşaatına ait atıkların sazlıklara döküldüğünü, dökülen moloz ve sentetik atığın 4-5 metre yükseklikte ve yüzlerce metrekarelik bir platform oluşturduğunu tespit ettik.

MOGAN'A DÖKÜLEN ATIKLAR HÂLÂ DURUYOR! ABB VE BAKANLIK SEYREDİYOR!

4 Kasım'daki haberimiz sonrasında atıkların temizlendiğini belirten Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin ve Çevre Şehircilik Bakanlığı'nın açıklamalarının doğru olmadığı belgelendi. Medyascope Ankara muhabiri Berfin Bayır'ın 5 Ocak tarihli haberinde Solfasol tarafından 4 Kasım'da görüntülenen atıkların olduğu gibi durduğu görülüyor.

BU DOĞA KIYIMINA SON VERİN!

Bu doğa kıyımına son verilmesi için Ankara Büyükşehir Belediyesini ve Çevre Bakanlığını görevlerini yapmaya çağırıyor, Ankaralıları ise dökülen molozların arasından boy vermeye çalışan sazlıkların direnişine sahip çıkmaya davet ediyoruz! Solfasol olarak süreci takip etmeye devam edeceğiz!

HABERİN VİDEOSU İÇİN QR KODU OKUTUN:

MOGAN GÖLÜ NEDEN ÖNEMLİ?

Özel Çevre Koruma Bölgesi olan Mogan Gölü'nde çok sayıda kuşun konakladığı, ürediği ve beslendiği biliniyor. Havzada 83 farklı kuş türünün yanı sıra, 3 iki yaşamlı tür, 25 memeli, 12 sürüngen, 13 balık ve 493 bitki türü yaşamını sürdürüyor. Bölgede bulunan bitki türlerinden 47'sinin endemik bitki olduğu ifade edilirken bölgeyi karakterize eden bitki türlerinden Centaurea tchitatcheffii (Yanar döner veya peygamber çiçeği) sınırlı bir alanda yayılış gösteriyor. Mogan Havzası Ankara'nın içme suyu ve yer altı suyu kaynakları bakımından da kritik önemde! / ***Kaynak:*** *Çevre ve Şehircilik Bakanlığı*

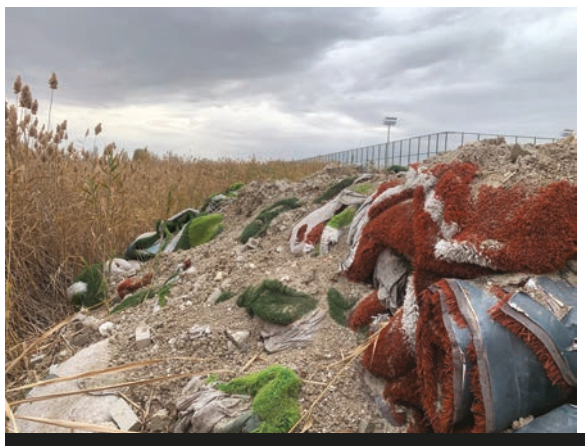

Ankaralıları dökülen molozların arasından boy vermeye çalışan sazlıkların direnişine sahip çıkmaya davet ediyoruz!

Hem Suçluyuz, Hem Borçluyuz

Mehmet C. Peker

Değerli hemşerilerim merhaba,

Laik Demokratik Türkiye Cumhuriyeti'nin Sosyal Hukuk Devleti olma iddiasının yüz yılını geride bırakıp ikinci yüz yılına başladığı günlerde yaşadıklarımızın suçluları tamamen başkaları olabilir mi?

Bence değil.

En azından "ülkemin sınırlı kaynaklarına rağmen, en nitelikli eğitim imkanlarına sahip olmuş olan" ben, "2023 Türkiye'sinin" suçlularından ve "ülkeme ve benim imkanlarıma sahip olamamış yurttaşlarıma" borçlularından biri olduğumu, ikinci yüzyılımızda Laik Demokratik Türkiye Cumhuriyetimizi ve Sosyal Hukuk Devletimizin yeniden inşa süreçlerinde siz hemşerilerim, yurttaşlarım ile üstlenmemiz gereken sorumluluklarımız olduğunu kabul ediyorum.

Yapılabilecekleri konuşmaya başlamadan önce; Albert Einstein'ın çok sevdiğim bir özlü sözünü hatırla(t)mak isterim.

NEDENLERİ OLANLAR NASILLARI HALLEDERLER!

"Nedenler ve Nasıllar" ile ilgili önerilerimi yazmadan önce çok hızlı bir kronolojik özet;

19 Mayıs 1919	ANADOLU
23 Nisan 1920	EGEMENLİK KAYITSIZ ŞARTSIZ MİLLETİNDİR
10 Ağustos 1920	SEVR
24 Temmuz 1923	LOZAN
29 Ekim 1923	LAİK DEMOKRATİK TÜRKİYE CUMHURİYETİ
29 Ekim 2023	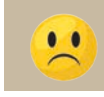

Fazla hızlı olduğunun farkındayım ama yukarıdaki tarihlerin, inanılmaz koşullar altında emperyalizme karşı verilmiş ulusal kurtuluş savaşı sırasında benimsenen "Egemenlik Kayıtsız Şartsız Milletindir" anlayışından "sadakalar ve biat kültürü ile yaşatılacak bir ümmet" tavrına geri dönüşü özetlediğine inanıyorum.

Einstein'ın sözünü ettiği "neden"imizin **İNSAN ONURUNA UYGUN YAŞA(T)MAK** olduğunu kabul ederek "nasıllar"ı konuşmaya başlayabiliriz.

Ülkemizin her tarafındaki Sivil Toplum Örgütleri, Meslek Odaları, Sendikalar, Kent Konseyleri Meclisleri, Sosyal Dayanışma Ağları vb yapıların tüm üyeleri ile NASILLARI konuşmaları ve NELER YAPMAYA KARAR VERDİKLERİNİ kamuoyu ile paylaşmaları çok değerli olacaktır, inanıyorum.

Üyesi olduğum ODTÜ Mezunları Dernekleri şemsiyesi olan ODTÜ KONSEYİ, 18 Kasım 2023 Cumartesi günü tüm üyelerini davet ederek "Cumhuriyetimizin ikinci yüzyılında SORUMLULUKLARIMIZ" başlıklı bir forum yaptı. Muhtemelen çok yakında, belki de içinde bu yazının da olduğu elinizdeki Solfasol gazetesinin yayınlanmasından bile önce ODTÜ KONSEYİ, Forum çıktılarını kamuoyuna açıklamış olacaktır, teşekkürler ODTÜ KONSEYİ.

Forumda aldığım notlardan bir özeti ve benim Forum kürsüsünde seslendirdiklerimi (altlarını ve veya üstlerini çize çize) okumanız beni mutlu edecektir. İşte odaklanarak okumanızı dilediklerim:

ODTÜ'nün varlık nedeni, "toplum, insanlık ve doğa için, evrensel değerler çerçevesinde, yaratıcı ve eleştirel düşünmek, yenilikçiliği ve liderliği besleyerek mükemmellik düzeyinde araştırmalar yapmak, eğitim vermek ve topluma hizmet etmektir.

ODTÜ mensup ve öğrencileri, araştırma, eğitim ve topluma hizmet alanlarındaki amaçlarını aşağıdaki Temel Değerler çerçevesinde gerçekleştirirler.

Bilimsel Özgürlük, Bilinçli Özgüven, Dayanışmacı Bireysellik, Doğal Çevreye Duyarlılık, Güvenilirlik, İnsana Saygı, Liyakat, Sorgulayıcı Yaklaşım, Toplumsal Sorumluluk, Yenilikçilik ve Öncülük, Yerleşke Mirasına Bağlılık, Yüksek Akademik Nitelik, Akademik Dürüstlük.

ODTÜ Mezunları Derneği Tüzüğünün ikinci maddesinde yazılı amaçlardan biri de; Atatürk ilke ve devrimlerinin genelde ülke, özelde ODTÜ camiasında yaygınlaştırılması için çaba sarf etmek, bu amaçla diğer kuruluş ve dernekler ile iş birliği geliştirmektir.

İşte bu nedenlerle, LAİK DEMOKRATİK TÜRKİYE CUMHURİYETİ ve SOSYAL HUKUK DEVLETİ'mizin yeniden İNŞASI ve UMUDUN arttırılması için ODTÜ AİLESİ Üyelerinin ellerinden gelenleri yapacağından hiç kimsenin kuşkusu olmasın.

- ODTÜ MD Genel Kurulu kararı ile, her ayın son cumartesi günü 16 - 18 saatleri arasında yapılan Dernek Meclisi toplantılarının daha verimli, çıktılarının daha etkin olarak kullanılması,

- ODTÜLÜLER potansiyelinin keşfinde ilk adımın; İLETİŞİMİMİZİN nicelik ve niteliğinin arttırılması olduğundan hareketle, doğru bilgiye doğru zamanda hepimizin ulaşabilmesini kolaylaştıracak www. İnisiyatifodtu.net ortamının aktif olarak kullanılması,

- Orta Doğu Öğretim Elemanları Derneği (ÖED) ile yapılacak iş birlikleri ile, 2024 Ocak ayından başlayarak her ay bir konu özelinde konferanslar yapılarak ve çıktılarının kamuoyu ile paylaşılması,

- ODTÜ Ailesinin tüm bileşenlerinin katılımları ile, 2008 – 13 yıllarında "Hocam Bu Ay Yine Buluşuyoruz" ismi ile her ayın ilk çarşamba akşamı Necdet Bulut Amfisinde gerçekleştirilen Forumlara düzenli olarak devam edilmesi,

- ODTÜ KONSEYİ potansiyelinin keşfedilmesi, zenginleştirilmesi ve gerçekleştirilmesi,

- Kavaklık Direnişinde ve Deprem Dayanışmasında olduğu gibi tüm süreçlerde genç arkadaşlarımızın etkili olmaya devam etmeleri,

- Örgütlü bir toplumun yaratılmasına katkıda bulunmak adına; ODTÜ MD özelinde kalmayarak Sivil Toplum Örgütleri, Meslek Odaları, Sendikalar, Sosyal Dayanışma Ağları genelinde DEĞERLER, HAYALLER, AİDİYET, DEMOKRASİ, KATILIM, HAKLAR, SORUMLULUKLAR vb kavramların tartışılacağı, sistem bazlı önerilerin geliştirileceği ÇALIŞTAY'ların planlanması,

- 31 Mart 2024 Pazar günü yapılacak Yerel Yönetim seçimlerine giderken, 5393 sayılı Belediye Yasasının ilgili "13 – Hemşerilik", "18- Belediye Meclisinin Görev ve Yetkilileri", "76-Kent Konseyi", "77-Gönüllülük" vb maddeleri ile Mahalle Muhtar ve İhtiyar Kurulları Tüzüğünden kaynaklı Hemşerilik Hak ve Sorumlulukları hakkında farkındalıklar yaratılması,

- ODTÜLÜLER'in yerel yönetim seçimlerinde aday olmaya teşvik edilmeleri,

- Hemşerilerimiz ve Yurttaşlarımız sorunlarının çözüm süreçlerinde HEP BİRLİKTE yürümek yollarının yaratılması, zorlanması hep gündemimizde olacaktır.

Değerlerimizin ve Sorumluluklarımızın farkındalığı ile hepimize kolaylıklar diliyorum.

Sevgilerimle,

www.mehmetcpeker.biz

25 Kasım 2023

“Sporda Cinsiyet Ayrımcılığı ve Şiddet”

Canan Koca ile Pedallayan Kadınlar Söyleşisi

Lindanihan

25 Kasım Kadına Yönelik Şiddetle Uluslararası Mücadele Günü kapsamında Pedallayan Kadınlar Söyleşilerinin üçüncüsü gerçekleştirildi. Bisikletlilerin Beşevler’den başlayıp Kuğulupark’ta sonlanan bisiklet sürüşü ardından söyleşinin yapılacağı Türk Amerikan Derneği’ne geçildi.

Neredeyse hiç konuşulmayan **“Sporda Cinsiyet Ayrımcılığı ve Şiddet**”; gündelik hayatta göz ardı ettiğimiz, makineleşmiş bireyler sandığımız sporcuların uğradıkları ayrımcılık ve şiddetin boyutunu anlamak adına ezber bozan bir konu başlığıydı. Kendisi de eski bir müsabık sporcu olan Hacettepe Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Öğretim Üyesi, Kadınlar için Spor ve Fiziksel Aktivite Derneği (KASFAD) başkanı Canan Koca doğru yaklaşımlar ile çözüme ulaşmış örnekler vererek, umutsuz anlarda bile sesimizi çıkartmamızın önemini keyifli bir söyleşi ile bizlere sundu.

Örneklerin en çarpıcı olanı Amerika Birleşik Devletlerinde bir olimpik kadın cimnastikçinin çocukluktan itibaren takım doktorunun sistematik cinsel istismarına ve tacizine maruz bırakıldığını açıkladığı, ancak federasyon, takım, medya ve aileler başta olmak üzere birçok kişi tarafından uzun süre konunun üzeri kapatılarak sporcunun susturulmaya çalışıldığı ama 2017 yılında yüzlerce kadın sporcunun mahkeme salonunda “**Biz artık büyüdük ve dünyanı başına yıkacağız**” dediği Larry Nassar* vakasıydı.

USA GYMNAST (ABD Cimnastik Federasyonu), kadın sporcuların şikayetlerini ulusal ve uluslar arası spor ekosisteminde sahip olduğu konum ile en güçlü spor federasyonlarından biri olarak konumunun sarsılmaması ve uluslararası sportif başarılarının gölgelenmemesi için örtbas etse de, aynı kadın sporcu inatla, ailesini ve diğer kadın sporcuları yanına alarak, medyanın da desteği ile takımının spor hekimi Larry Nassar’ın yaptığı sistematik cinsel istismar ve saldırıyı gün yüzüne çıkarmıştı. Nassar mahkeme günü karşısında 300 kadar kadın sporcu ile Amerikan mahkemelerinde yargılanmış, 175 yıl hapis cezasına çarptırılmış. Cimnastik Federasyonu Başkanı görevinden alınmış ve kanıt saklamaktan ceza almış, dönemin spor yöneticileri kovulmuş, dünyaca ünlü kadın cimnastikçilerin kamp yaptığı tesis kapatılmış, sonrasında taciz ve istismar risk faktörleri olarak görülen bir çok yarışma kuralları değişmiş, politikalar geliştirilmiş. Cimnastik politikaları ve kuralları değişmiş. Artık “Sporcu Koruma Politikası” adıyla yeni kurallar getirilmiş, Türkiye’de de benzer politikalar uygulanmaya başlanmıştı.

Gelinen noktada çıkan sesin tek cinsiyet ve tek iktidarlı olmasının konunun temel sebeplerinden olduğuna değinen Canan Koca, bu vakalar sonrası “**Neden kimse durdurmadı?**”, “**Nasıl oldu da bu kadar çok sayıda sporcu taciz edildi?**”, “**Kim bunlara göz yumdu?**” sorularının akıllara geldiğini ekledi. Ardından konunun sebebi olan 3 ana risk faktörüne değindi.

1. Spor Kültürü: *Spor kültürü ataerkil, biat ve sessizliğin hüküm sürdüğü, güç ilişkilerinin ve iktidarın hakim olduğu bir kültür ve sporcular seslerini çıkartamıyorlar. Sporcuların sesleri kısılmış ve kısılmaya devam ediyor.*

2. Başarısız Spor Liderliği: *Spor kurumlarında yöneticilerin sporcuları, kupa getiren, takıma veya federasyona para kazandıran makineler olarak görmesi yüzünden benzer vakalar sümen altı edilmekte ve sporcuların sesleri kısılmaktadır. Halbuki doğrusu sorunu gün yüzüne çıkartmak ve sporcuyu korumaktır.*

3. Antrenör ve Sporcu İlişkisi: *Performans sporcularının hayatı 7-24 spor düşündükleri, yediğine içtiğine kadar kontrol edildikleri, yani kendine ve bedenine yabancılaştığı bir yaşamdır. Özellikle bisiklet, yüzme, atletizm, halter ve güreş gibi bireysel performans sporlarında sporcunun en yakını ve birebir çalıştığı kişi antrenörüdür. Yılın yarısını kamplarda ve kalan yarısını da turnuvalarda antrenör ile birlikte geçirmek büyük bir risk faktörü olarak değerlendirilmektedir. Çünkü bu yakınlık, antrenörün sporcu üzerinde güç sahibi ve söz sahibi olmasını getirir, genellikle de bu yakınlık profesyonelce yönetilemez.*

Bu nedenle özellikle genç kadın sporcuların bu üç risk faktöründen korunmaları ve konunun kadın sporcularla konuşularak, onların sesini duyarak ve duyurarak çözüme ulaştırılması gerekmektedir...” diyerek devam eden Canan Koca’nın yaklaşık 2 saat süren keyifli söyleşisi soru cevaplar ile tamamlandı. **Canlı yayınladığımız söyleşinin tamamına aşağıdaki QR kodu okutarak Solfasol TV Youtube kanalından ulaşabilirsiniz.**

“*”ATHLETE A” Netflix’de gösterimde olan ve söyleşide anlatılan Nassar vakası ile ilgili hazırlanmış araştırmacı bir belgeseldir. İzlemenizi öneririz.

Fotoğraf: lindanihan

SÖYLEŞİ

Meryem Göktepe ve Aydın Çubukçu ile Metin Göktepe hakkında...

Ey sevgilim, ey aşkım!

Sen var ya sen, hep uğruna mücadele ettiğim barıştın, huzurdun.

Farklı olma hakkımın, eşit yaşama arzumun ve özgürlük sevdamın köküydün.

Sen benim sonradan kazandığım sosyal bir hak değil, insan olma temelimdin.

Ta kendimdin, halimdin. Sakındığımdın.

Ödediğim bedellerin nimetiydin.

Hep yaşadığım ama hiç erişemediğimdin.

Hrant Dink

Hazırlayan: Elif Gamze Bozo

8 Ocak Gazeteci Metin Göktepe'nin ölümü, 10 Ocak Çalışan Gazeteciler Günü, 19 Ocak Gazeteci Hrant Dink'in ölümü, 24 Ocak Gazeteci Uğur Mumcu'nun ölümü...

Ve daha yazamadığım gazetecilerimizin öldürülmesi ve tutuklanması...

Ocak ayı gazeteci meslektaşlarımız için zor bir aydır.

Öncelikle bu yazıya Uğur Mumcu ile başlamak isterim. Türkiye basınının en etkili kalemlerinden biriydi Uğur Mumcu; cesurdu, peşine takıldığı bir konuyu sonuna kadar izler, belgeler ve dosyalarla gündeme taşır, sonuç alana kadar da arkasını bırakmazdı. 24 Ocak 1993 bir pazar günü öldürüldü. 25 Ocak 1993 tarihinde Cumhuriyet Gazetesi'nin manşeti "Demokrasi Şehidi - Uğur Mumcu'ya Bombalı Suikast", ilkokul öğretmenim gazetenin manşetini sınıfta ağlayarak sesli okuması ile aklımda. Ve babamın Uğur Mumcu kitaplarını okuması ve bize de okutması idi. O zaman bendeki izler bunlardı.

Hrant Dink ile devam etmek isterim. 19 Ocak 2007 yılında Agos Gazetesi çıkışında öldürüldü, barış için mücadele eden gazetecilerimizdendi... O günlerde Evrensel Gazetesi'nde stajer olarak çalışan amatör bir gazeteciydim. Hrant Dink'in öldürüldüğü gün ve sonraki günler de Evrensel Gazetesi çalışanları olarak, yine korkular içinde kaldığımız dönemlerden biriydi. Hrant Dink o çok ses getiren yazısındaki gibi, "Evet kendimi bir güvercinin ruh tedirginliği içinde görebilirim, ama biliyorum ki bu ülkede insanlar güvercinlere dokunmaz."

Dokundular... Umutlarımıza barışımıza bir kez daha dokundular...

Türkiye'de 65 gazeteci hayatını kaybetti...

Ve bu gazetecilerin içerisinde Yoldaşımız Evrensel Gazetesi Muhabirlerinden Metin Göktepe yer almakta. Bana bu yazıyı yazdıran ise aynı mücadele ruhuyla, aynı meslek aşkıyla yazdıran Yoldaşım Metin'dir...

Nasıl başlamalı, nasıl anlatmalı...

8 Ocak 1996.... Haberler, radyolar Metin yoldaşımızdan bahsediyor. Haberlerde Fadime Annemizin ağıt sesleri duyuluyor. Derken 1997 yılı radyolarda Ferhat Tunç'un "Metin'e Ağıt" türküsü çalıyor. 97'de faili meçhul cinayetleri de anlatıyor. O yıllar da ben ortaokul öğrencisiydim. Aklımdan gazetecilik geçiyor. Şiirler yazıyor, makaleler yazıyor, okulda edebiyat yarışmalarına katılıyordum. Ödüller alıyor ve geleceğe doğru yazım hayatıma dair planlar yapıyordum. Üniversite yıllarımda Evrensel Kültür Dergisi'ne yolladığım bir şiir ile Evrensel Gazetesi yolculuğum da başladı. Evrensel Gazetesi'nin kapısından ilk girdiğim gün Metin Göktepe'nin o gülümseyen fotoğrafı ile karşı karşıya geldim. O an "Tamam, olmak istediğim yerdeyim. Çünkü Metin yoldaşımın mücadelesi benim yol haritam olmalı." dedim. Tekerlekli sandalyede habere giden bir muhabir olarak, önüme engeller konulsa da Metin yoldaşımın cesaretini yüreğimde taşımalıydım. Zaten o fotoğraftaki gülümsemesi bana cesaret veriyordu. Daha çok yazmalı daha çok anlatmalıydım...

Evrensel Gazetesi Muhabiri Metin Göktepe, 'mutlaka ben izlemeliyim arkadaşlar' diyerek gittiği haberde, gözaltına alındı ve polislerce dövülerek öldürüldü. Gün 8 Ocak 1996'ydı...

Bu sayıda Metin Göktepe'nin kıymetli Ablası, Meryem Göktepe ve uzun yıllar boyunca, geçtiğimiz yıllarda KHK ile kapatılan Evrensel Kültür Dergisi ve Hayat Televizyonu Genel Yayın Yönetmeni Değerli Yazar Aydın Çubukçu ile Metin Göktepe üzerine söyleşi gerçekleştirdik.

MERYEM GÖKTEPE İLE SÖYLEŞİ

" Çocukluğunda bile kendinden önce çevresini düşünen, güzelleştirmek için çabalayan candır Metin"

Elif Gamze Bozo: Çok kez Metin Göktepe'yi anlattınız. Ancak biz Gazete Solfasol olarak, bir kez daha dinlemek istiyoruz. Metin Göktepe'yi anlatır mısınız?

Meryem Göktepe: Metin yazarken, okurken, işitirken burnumun direği sızlar. Öylesine insan, öylesine empatik, inanılmaz yüreğiyle dokunduğu herkeste iz bırakan, her dokunduğuna kendini özel hissettiren, gülüşüyle konuşan canımızdı bizim. Çocukluğunda bile kendinden önce çevresini güzelleştirmek için çabalayan candır Metin. 28 yıl sonra bile dokunduğu insanlar ulaşıp, yaşadıkları güzelliği anlatıyor bize. Metin ile aramızda 2 yaş vardı. Yoksul bir ailenin 8 çocuğunun 7.sidir Metin. Aynı okullara gittik, aynı yolları yürüdük. Hem okur hem çalışırdık. Metin dershaneye giderken, derece yapmış, kendinden küçük kardeşimizin ücretsiz dershaneye gitmesini sağlamıştı. Evde özel anlar, günler Metin'in sorumluluğuydu adeta. Organize edilecek her şey onun işiydi. Sonra üniversite yılları başladı. Orada da her görüşten insan tarafından sevilirdi. Mahallede de öyleydi. Bizim bakkal dükkanımız vardı ve Metin boş zamanlarında dükkânda kalır, o kalınca çocuklar bayram ederdi. Çünkü kıyımsız, yardımseverdi.

" Gazetecilik tutkuydu Metin için..."

Gazeteciliği neden seçmeye karar verdi?

Gazetecilik tutkuydu Metin için. Önce haberde ve yorumda Gerçek dergisinde muhabirlik yapmaya başladı. 92'den 95 yılı

Haziranında kurulan Evrensel Gazetesi'nin çıkışına kadar. Evrensel için inanılmaz heyecanlıydı. O heyecanını çevresindeki hepimize bulaştırdı. Yaptığı her işi ciddiyetle yapar, 'mış gibi' yapmazdı. İşte bu yüzden çok sevdiği gazeteciliği de inatla, özenle yaptı.

Tüm Gazeteci arkadaşları Metin Göktepe'nin davasının takipçisi oldu. Bu süreçte siz neler yaşadınız?

Bizim için Metin'i kaybetmemiz dünyamızı karartan bir öldürülme oldu. İlk öğrendiğimizde elbette dağıldık. Ama anladık ki zaten amaç gerçeği öldürmekti, gazeteciliği öldürmekti. İlk günden itibaren zorlu ve zorunlu bir mücadelenin beklediği bir süreçle karşı karşıya kaldık. Öyle ki yasımızı tutmamıza bile izin yoktu. Çünkü Metin gözaltına alınmamıştı. Sonra alınmıştı da duvardan düşmüştü, hatta arkadaşları öldürmüştü. Bütün gerçeği olduğu gibi ortaya çıkarmak Metin'e, değerlerine borcumuzdu. Genç gazeteciler, Türkiye Gazeteciler Cemiyeti, sendikalar, Metin'in gazetesi ve büyük bir halk sahiplenmiş adeta yaralarımızı sarmak için çaba harcamıştı. Bu çok kıymetliydi... Gazetecilerin yıllarca süren davayı takip etmeleri, dayanışması çok kıymetliydi.

Metin'in etkileri bir yana... Bugün "olmayan" basın özgürlüğünü nasıl görüyorsunuz?

Doksanlı yıllarda gazeteciler hain tuzaklarla katlediliyordu. Toplumsal belleğimizin isimlerinden Musa Anter, Onat Kutlar, Uğur Mumcu, Hrant Dink, Abdi İpekçi gibi çok sayıda gazeteci katledildi. Amaç muktedirlerin karanlığının devam etmesiydi. Gazeteciliği ve halkın haber alma hakkını öldürmekti amaç. Bugün belki gazeteciler öldürülmüyor ama yine halkın haber alma hakkı çeşitli biçimlerde yok edilmeye çalışılıyor. Şimdi gazeteci sokakta şiddete maruz kalıyor, nefessiz bırakılıyor. Ya da cezaevlerinde tutuluyor. Muhalif basın çeşitli yasaklarla, para cezalarıyla susturulmaya çalışılarak engellenmek isteniyor. Dayanışma o yıllarda muazzamdı, çok kıymetliydi...

AYDIN ÇUBUKÇU İLE SÖYLEŞİ

Elif Gamze Bozo: Sevgili Aydın Hocam Metin Göktepe Kimdir? Nasıl bir gazeteci idi?

Aydın Çubukçu: Metin, İstanbul Üniversitesi İktisat fakültesinde öğrenciyken, "Gerçek" dergisinde gazeteciliğe başlamıştı. Haberci ve foto muhabiri olarak yakından tanıdığı öğrenci ve işçi çevrelerinin, toplumsal hareketlerin daima merkezinde olmaya gayret eden bir gazeteci olarak gelişti. Evrensel gazetesi yayına başladığı andan itibaren, orada son derece hareketli bir gazeteci olarak sivrildi. Tutkulu bir gazeteciydi, ama ondan ötesi, haberini yapmaya koştuğu olayın bir öznesi olarak da kendisini gösteriyordu. Bununla şunu kastediyorum: Elinde makine olan herhangi biri de olayın fotoğrafını çekebilir. Ama Metin olaya dâhil olmak ve onu biçimlendirmek isteyen, olaya yeni bir içerik kazandırmaya çalışan bir gazeteciydi. Alışılmış deyimle, "tarafsız bir gözlemci" değil, açıkça öğrencinin, işçinin, yoksulun tarafını tutarak haberleştiren bir gazeteciydi. Bundan dolayı, ölümünden sonra, basın çevrelerinde, "Metin Göktepe Gazeteciliği" deyimi yerleşti. Bu, ezilenlerden yana olmak, doğru ve ayrıntılı haber yapmaktan çok daha fazla anlam taşıyordu. Kuşaklar boyunca Evrensel'e yazan, muhabirlik yapan, sokak sokak dolaşan, mücadele meydanlarında, grev çadırlarında, yağmur çamur demeden haber peşinde koşan, sabahın köründe gazeteyi fabrikalara, okullara ulaştıran, bu arada gözaltına alınan, dayak yiyen, ama aynı zamanda gözlerinden öpülen, sırtları sıvazlanan, evlere bir çay içmeye davet edilen her gazete emekçisi, bu güzel adı göğsünde taşıdı. "Metin Göktepe Gazeteciliği" bu demekti.

Nasıl öldürüldü?

Metin, Evrensel Gazetesi Muhabiri Metin Göktepe, 8 Ocak 1996'da, Ümraniye Cezaevi'nde öldürülen tutukluların cenazesini izlemek üzere gittiği Alibeyköy'de gözaltına alınarak bir spor salonuna götürüldü. Kendisinin gazeteci olduğunu söylediğinde, "gazetecilere özel muamele yapıyoruz" denilerek, diğer gözaltındakilerin arasından alındı ve dışarı çıkarıldı. Birçok polis tarafından vahşice dövüldü, iç kanama sonucu öldü. Dönemin devlet yetkilileri Göktepe'nin katledilişini gizlemek için çelişkili açıklamalar yaptılar. Önce duvardan düştü denildi, sonra sandalyeden düştüğü söylendi... Dönemin Başbakanı Tansu Çiller ve İstanbul Emniyet Müdürü Orhan Taşanlar, Metin Göktepe'nin gözaltına alınmadığını iddia ettiler. Eyüp Cumhuriyet Savcısı Erol Canözkan gözaltına alındığını sonra çay bahçesinde otururken fenalaşarak sandalyeden düştüğünü öne sürdü. İçişleri Bakanı Teoman Ünüsan ise spor salonunun duvarından düşerek öldüğünü iddia etti. Üzerinden düştüğü söylenen duvarın yüksekliği bir metre bile değildi. Sandalyeden düşerek öldüğünü söylemek ise, yalancının aynı zamanda zekâ yoksunu olduğunu gösteriyordu. Olayı aydınlatmak için gazeteciler ve sivil toplum kuruluşları seferber oldu. 22 Ocak 1996 tarihinde nihayet dönemin başbakanı Tansu Çiller, Göktepe'nin duvardan düşmediğini, gözaltına alındığını ve ölümün bundan sonra gerçekleştiğini açıklamak zorunda kaldı ve dava açıldı.

Dava süreci nasıl gelişti? Metin Göktepe davası İstanbul'dan neden uzaklaştırıldı?

Mahkeme'nin İstanbul'da görülmeye başlamasının hemen ardından, önce Afyon Ağır Ceza Mahkemesi davayı görmekle görevlendirildi. Sonra Aydın'a taşındı. Bununla, kamuoyunun sürekli ilgisini zayıflatmak için "gözlerden uzak" bir yerde süreci yürütmek amaçlanıyordu. Ancak beklenen olmadı. Başka bütün medya kuruluşlarından gazeteci arkadaşları, siyasi parti temsilcileri, sivil toplum kuruluşlarının üye ve temsilcileri, otobüslere doluşarak, her duruşma günü Afyon'a aktılar. Israrlı ve kararlı kamuoyu baskı sonucunda, Göktepe'nin katilleri 5 yıl boyunca süren dayanışmanın sonucunda mahkûm edildi. 28 Eylül 2000'de beş polis memuruna "kastı aşan muamele sonucu insan öldürmek" ve "faili belli olmayacak şekilde insan öldürmek" suçlarından verilen yedişer yıl altışar ay hapis cezası verildi. Bir polis memuru ise Yargıtay'ın kararı bozmasından sonra 20 ay hapis ve beş ay kamu hizmetlerden uzaklaştırma cezası aldı. Mahkûm polisler, 19 Aralık 2000'de yürürlüğe giren ve kamuoyunda "Rahşan Affı" olarak bilinen yasayla cezalarını tamamlamadan serbest bırakıldılar.

Bu süreçte Evrensel Gazetesi neler yaşadı?

Evrensel, Metin'in ölümünü "Bu Yürek Susmayacak" manşetiyle haber yaptı. Çok sevilen bir arkadaşlarını kaybetmenin üzüntüsünü bir yana bırakarak, Evrensel çalışanları büyük bir kararlılıkla işlerine sarıldılar. O gün gazetenin bütün yazıları, haberler ve köşe yazıları Metin Göktepe imzasıyla yayımlandı. Gazete, geniş kitleler içinde kendi adından çok, "Metin Göktepe'nin gazetesi" olarak tanınmaya başladı. Bütün çalışanlar, çaycısından genel yayın yönetmenine kadar herkes, kendisini "Metin Göktepe gazeteciliğinin" bir üyesi olarak gördü. Bu, gazeteye büyük bir ruhsal atılım kazandırdı. Biraz önce anlattığım gibi, bu gazetecilik anlayışı, kimin adına ve kim için gazetecilik yapıldığını açıklayan bir slogan haline geldi. Yalnızca Evrensel'de çalışanların değil, örneğin Metin'in yakın arkadaşı Ahmet Şık'ın bugün de sürdürdüğü gazeteciliğin özetidir.

Ölümünün üzerinden çeyrek yüzyılı aşan bir zaman geçmesine rağmen, Metin Göktepe yalnızca Evrensel çalışanları tarafından değil, işçi sendikaları, meslek kuruluşları tarafından da anılıyor. Bu onun şahsına değil, temsil ettiği gazetecilik anlayışına gösterilen bir saygıdır. Bunun yanında, Metin Göktepe adı haince katledilmiş bütün gazeteciler zinciri içinde, siyasi iktidarların yasakçı ve saldırgan tutumlarına karşı koymanın da adıdır.

Kaynak: www.haber.sol.org.tr

SÖYLEŞİ

Yeni Şeyler **Söylemek** Lazım

Hazırlayan:
Eren Aksoyoğlu, Siyaset Bilimci

Burak Bilgehan Özpek: "Topluma lanse edilen sağcı profili esasen yok"

İki turlu Cumhurbaşkanlığı seçimi 14 Mayıs ve 28 Mayıs tarihlerinden sonra 2,5 mahalleli toplumumuzun önemli bölümünde şok etkisi yarattı. Milliyetçi muhafazakarlar dahi Erdoğan'ın kaybedebileceği endişesi taşırken hem kentli sekülerlerin hem de Kürtlerin mahallelerinde muhalefetin mutlak üstünlüğü konuşuluyordu. Muhalefet partilerindeki büyük sarsıntılar seçimlerdeki şokun artçıları gibi görülebilir.

Sol mahalleyi sıklıkla dinleyen ve sayfalarına taşıyan Gazete Solfasol olarak anlamak ve yorumlamak için sağcılarla daha sık konuşmamız gerektiğini düşündük. Bir dizi halinde röportajlar yayınlamak istedik. İlk röportajımız İyi Parti'ye yakınlığıyla bilinen akademisyen Burak Bilgehan Özpek'le oldu.

Geçtiğimiz dönemde profesör titri alan Burak Bilgehan Özpek, İyi Parti ile DEVA-Gelecek partileri arasındaki tartışmanın şahitlerinden. Esasen belirli bir eksen ülkücüler ile siyasal İslamcılar çatışmasının temel dinamiklerine işaret ediyor. Türk sağının topluma gösteriliş şeklinin temel mesele olduğunu belirtiyor ve şöyle diyor: **"Bu sorun bence Türk solunun da, CHP'nin de veya sol aydınların da sağ seçmeni çok iyi anlayamamasını; dolayısıyla bu anlayışını siyasete tahvil ederken de başarısız olmasını getiriyor. Aslında siyaset sağ seçmenin oyunu almak için değil, sol seçmenin sağ seçmen yargılarının üzerinde dans ederek ilerliyor. Bu çok sorunlu bir şey."**

DEVA ve Gelecek'in sağ seçmeni idealize etme çabası

Özpek idealize edilen toplulukların esasen hiç var olmadıklarını belirtiyor. Bunu da AKP'den kopan partilerin siyasetlerini cisimleştirme çabası olarak okuyor. Özpek, **"Mesela sağ entelektüellerin son 20 senede çizdiği bir seçmen portresi var. Bir taraftan muhafazakar seçmenin oldukça vicdanlı, oldukça insan haklarına duyarlı, uğradığı haksızlıkların ve mağduriyetin karakterine etki ettiğini düşündüren bir görüş var. Dolayısıyla bunu temsilen siyasete soyunan DEVA ve Gelecek partileri gibi sağ seçmeni bu şekilde projekte ediyorlar. Bu partilerin sağ seçmeni lanse etme şekilleri de bu seçmenlerin doktrine oldukları varsayımıvar sayımı üzerine kurulu. İslami ve milli değerler doktrine ediliyor ve sistematik ideolojik bir çerçeve içinde sağ seçmenin tamamı tarafından benimseniyor ve bu seçmen bir şekilde 28 Şubat'ta uğradıkları mağduriyetlerden dolayı veya Cumhuriyet tarihi boyunca çevrede kalmasından dolayı da bir şekilde mağdur, örselenmiş ve rehabiliterehalibite edilmesi gereken bir seçmen olarak tanımlanıyor.,"** diyor.

Karikatürize edilmeleri sağcıları uzaklaştırıyor

Burak Bilgehan Özpek sorunu sadece siyasal İslamcıların yaklaşımından ibaret görmüyor. Aynı zamanda solun kültürel alanda sorunlu bir bakış açısı olduğunu iddia ediyor. Özpek'e göre karikatürize edilen ve tarikat-cemaat ilecemaatle ilişkilendirilen sağ seçmenler solla arasına mesafe koyuyor: **"Her gün gördüğümüz sokak röportajlarından daha önceleri Yeşilçam'da resmedilen sağcı figürlerinde ortaya çıkıyor. Ömer Kavur sinemasından sağcılar karateyle özdeşleştirilir. Atıf Yılmaz sinemasında sağcı hacı ve dolandırıcı tiplemesi vardır; dini istismar eder. Bunlar var. Dini istismar eden, şiddete meyil eden milliyetçiler de bu toplumda var. Bunlar olmayan figürler değil. Fakat sağ seçmenin tamamı bu insanlardan oluşmuyor. Bugün tarikat yurtları var, tarikat yurtlarındayurtların da taciz de var. Bu tacizler siyasi güç odakları tarafından örtülmeye, gizlenmeye çalışılıyor. Fakat bu demek değildir ki bu sağ seçmenin tamamının takdir ettiği, hoş gördüğü ve tepki duymadığı bir şey."** Şüphesiz iki ayrı toplumsal kesim tarafından karikatürize ve idealize edilen sağ seçmenin aynı zamanda maliyeti de yükseliyor. Zaten Özpek de AKP'nin politik yükselişini de buna dayandıran bir isim.

Sınıfsal kardeşliği örtme çabası

Özpek liberal bir akademisyen olmanın yanı sıra emekçi sağcı ile emekçi solcunun sınıfsal kardeşliğinin mevcut siyasal düzlemde üstünün örtüldüğünü şöyle belirtiyor: **"Sanki Türkiye iki farklı kimlik ve kültür grubuna ayrılmış ve bu kutuplardaki insanların tamamı aynı şekilde düşünüyormuş ve birbirleriyle çok irtibatları yokmuş gibi anlatılıyor. Bu hem sınıfsal bir ayrım olduğu iddiasını yok sayıyor; baktığınızda sağcıların ve solcuların sınıfsal bir kardeşliği de olabilir. Aynı şekilde çok varlıklı bir sağcı ile çok varlıklı bir solcunun da sınıfsal bir kardeşliği olabilir. Yine bu sınıflarda benzer bir iletişim de kurulabilir. Dolayısıyla toplumu kimliksel iki kampa ayırmak çok konforlu bir alan ve ezbere konuşmayı da kolaylaştırıyor. Fakat ilişkiler çok daha karmaşık. Sınıfsal, etnik, kent-kır ayrımı var. Dolayısıyla kırsal alandaki solcular ve sağcılar ile kentteki solcular ve sağcılar,; bütün bunlar ayrı kategorilerde incelenmeyi hak eden kavramlar. O yüzden kutuplaştırma söylemine de sığındığınızda karşı tarafı olabildiğince genelleştirerek bu iki tipoloji üzerinden algılamaya çalışıyorsunuz."** Özpek bu kategorik ayrımların yanı sıra toptancı bir yaklaşımın da reddedilmesi gerektiğini savunuyor. Ona göre muhafazakar kentliler moderniteyi ve onun pratiklerini tümden reddetmiyorlar.

Siyaset vasıtasıyla kamu kaynaklarına ulaşmak

Özpek'in eleştirilerinin bir bölümü ise sağcıların Cumhuriyet'le kurduğu ilişkide yatıyor. Çünkü Cumhuriyet'in dönüştürücü gücü ve ona bağlı kamu kaynaklarının dağılımı erken cumhuriyet döneminde sağcılara tam anlamıyla tekabül edemiyor. Şöyle diyor Özpek: **"Toplumun, vatandaşın dönüşmesi için kamunun dönüşümü için kamu kaynaklarının harcanması gerekiyordu ve fakat Türkiye'de sermaye yapısı Cumhuriyetin kurulmasıyla birlikte**

GÜNCEL

çok zayıftı. Benzer şekilde şehirler de çok güçsüzdü. İnsanların yurttaşlara dönüşerek siyasal süreçlere katılması çok zor bir hadiseydi. vVe kamu kaynakları da herkesi yurttaşa dönüştürecek kadar bol değildi. Bu kamu kaynaklarının dışında kalan insanlar oldu. Dolayısıyla moderniteyle kamu kaynakları üzerinden tanışmadılar. Kamu kaynakları dışında kalan kesim geleneksel pratiklerine, dünyayı geleneksel şekilde algılama haline bağlı kaldılar. Bizim sağcılık dediğimiz şeyin özünde aslında biraz bu yatıyor. Sağcılığın kamuya duyduğu iştahın da bu dışarıda kalmaya bir alakası var. O geleneksellik organize olma imkanı bulduğu anda; 1950 Demokrat Parti iktidarı, daha sonraki yıllarca sağcı partiler aslında bir anlamıyla kırdan gelen insanların şehirlerleşme sürecinin bir parçası haline geldi. Ama bu insanlar oldukça pragmatik davrandılar. Bu insanların amacı bir ümmet imparatorluğu kurmak veya bir büyük Turan devleti kurmak olmadı. Siyaset vasıtasıyla kamu kaynaklarına ulaşıp kamusal alanın içinde var olmak istiyorlardı."

Özpek muhafazakar toplumsal kesimlerin siyaseti araçsallaştırmasını da şöyle açıklıyor: **"Modern devletin standart kanunlarını siyaset sayesinde esnetebileceklerini fark ettiler. İmar izni alarak, kamu personeli olarak, liyakat gibi standartları çiğneyerek, siyasetçilerin dışında karar veren organları (bağımsız mahkemeleri vb.) vesayet unsuru olarak görerek halkın taleplerini ve ihtiyaçlarını çözmek için tek vasıtanın siyaset kurumunu gören bir anlayış geliştirdiler. Sağcılık böyle bir şey. Geleceğin modernleşme sürecindesürecince siyasi partiler üzerinden ilerlemekten başka bir çıkışı olmadı."**

Piyasa yerine kamu kaynakları

"Piyasa üzerinden zenginleşmek o kadar kolay bir şey değil. Bu çok zordur. Kamu kaynaklarına ulaşmanın yolu da demokrasi olduğu sürece siyasetten geçiyor. Vesayet düşmanlığı, ordu karşıtlığı, yargıyla yaşanan problemler; bir devlet eleştirisi ve bunu oligarşi olarak benimseme, dolayısıyla devleti mutlaka ele geçirilip dönüştürülmesi gereken bir varlık olarak görme bu kaynakların uzağında kalan insanların pragmatik olarak merkeze yaptıkları yolculukta siyasi partileri kullanmalarından ibaret."

1969 MHP Adana İl Kongresi

Burak Bilgehan Özpek MHP'nin düşün dünyasının siyasal İslamcılarınİslamcılar'ın önünü kestiğini, "nispeten" bir politik hat ve orada biriken insanlar olduğunu belirtiyor. Özpek'e göre Anadolu'dan gelen çocuklar siyasal İslamcı partilerde buluşmuyorlar: **"69'a kadar başka bir milliyetçilik hikayesi var. Daha seküler ve İslam'a mesafeli. Cumhuriyet'in değerlerine sadık ve bu değerlerin gerekirse siyaset dışı araçlarla koruyacak bir milliyetçilik anlayışı var. 69 MHP Adana kongresinde İslamı bir ton sergileniyor. Bu hareketler güçlerini gençlerden alıyorlar. Gençler üniversitelerde ve oraya Anadolu'dan geliyorlar. Anadolu'dan gelen insanlar da gelenekselgeleneksek Müslüman;. oOruç tutuyor, cumaya gidiyor. Karısının bakire olmasını istiyor. Geleneksel bir aile kurmak istiyor. Bu insanlar aslında MHP'nin pazarı. Onlara doğrudan seküler, doğrudan modern bir milliyetçi söylemle gittiğinizde çok hitap edemeyebilirsiniz. Bu sefer daha İslamı soslu bir milliyetçiliğe başlıyorlar. Bu sol camiadan baktığınız zaman "MHP faşizmi", "modern hayatı mahveden" olarak görünse de aslında siyasal İslamcıların Anadolu'da yükselmesine de vurulmuş en büyük pranga. Birçok Anadolu şehrinde siyasal ilslamı partilere girmeyen insanlar için nispeten daha seküler, daha Cumhuriyetçi, daha milli güvenlik söylemini benimseyen grup MHP görünüyor. Sol MHP'ye eli kanlı katiller olarak bakıyor olabilir ama aynı zamanda MHP sayesinde siyasal İslamcılığa gitmeyen, daha pragmatik ve daha siyasi, daha ulus devlet çerçevesini benimseyen; en azından OrtadoğuylaOrtadoğu'yla duygusal bağlar kurmaya imtina eden insanlar ortaya çıkıyor."**

> "Sanki Türkiye iki farklı kimlik ve kültür grubuna ayrılmış ve bu kutuplardaki insanların tamamı aynı şekilde düşünüyormuş ve birbirleriyle çok irtibatları yokmuş gibi anlatılıyor."

Siyasal İslamcılarınİslamcılar'ın beş şartının olmadığını, altıncı şartının da olduğunu söylüyor Özpek. Altıncı şart İslamcınınİslamcı'nın bir siyasi gündemi olması. Özpek şöyle devam ediyor: **"Siyasi gündemin sınırlarını çizen partidir. Parti doktrini geliştirir, Müslümanlar da o partiyle uyum sağladığı kadar Müslümandır. Ümmetçilik, ulus aşırı dış politika önemli yer tutar. Milliyetçiler bundan heyecanlanmıyorlar. Müslümanız diyorlar, İslam'ın bayraktarlığını biz yapıyoruz diyorlar. Fakat İslam dünyasının meselelerinden daha çok Türklüğün bir meselesi var. Biz İslam dünyasını araçsallaştırabiliriz. Onlarla hiyerarşik bir ilişki kurabiliriz. Onları koruyabiliriz. Ama biz onlarla eşitlenip yol yürümeyiz. Burada "uniqueuniqe", kendine has bir devletimiz var bizim. Bu güdüyle hareket ediyorlar."**

MHP'den Refah'a kayış

"80'den sonra Türkeş daha merkeze gelmeye çalışıyor. Cumhuriyet prensipleri ve milli güvenlik devletiyle daha barışık. Ecevit'le birlikte MGK'yı artık kabul ediyorlar. Siyaseti bu şekilde yapmaya çalışıyorlar. İslamcıların ise MGK'nın çizgiyi paradigmayla sorunları oluyor. Aslında Cumhuriyetin pratiklerine göre Türkçülük-Turancılık da bir milli güvenlik sorunudur. 1980'den sonra MHP'nin bütün bunlardan kurtulduğunu, PKK'nın yükselişiyle birlikte ülkenin toprak bütünlüğü ve birliği üzerinden kavramlar geliştirdiğini görüyoruz. Aslında MHP son derece uyumlu bir parti haline geliyor. Ama aynısını Refah Partisi yapmıyor. Refah Partisi çatışarak Cumhuriyet'in temel değerlerinin merkeze konduğu siyaseti reddediyor. Refah Partisi'nin gayri meşruluğugayrimeşruluğu muhafazakarların üstündeki baskının artmasıyla beraber bu sefer MHP'nin elinin altındaki muhafazakar kesimleri kendisine hızla çekmeyi başarıyor. Örneğin bugün FethullahçılarınFettullahçıların içinde çok fazla eski ülkücü olduğunu görürsünüz. Refah ve AKP'nin içinde benzer şekilde eski ülkücü görürsünüz."

Özpek'e göre merkez sağ olarak görülen partilerin omurgasını gençliğinde İslamcı veya milliyetçi olan insanlardan oluşuyor. Ona göre gençliğinde merkez sağcı olan çok az insan var. Özpek sözüne şöyle devam ediyor: **"2011-2012 senesine kadar MHP bu krizi (oy kaçışı endişesi) yaşadı. Gül'ün Cumhurbaşkanlığına oy vermek aslında MHP için önemli bir andı. Çünkü Meclis'e girmediği takdirde Anadolu'dan oy kaybediyordu. O yüzden AKP'yle çok sert bir karşılaşmayı yapabilmek için ancak çözüm sürecini beklemek zorunda kaldı. Onu yakaladığı anda da büyük bir oy patlaması yaptı. O patlamadan sonra Erdoğan'ın söylemi de değişti ve milliyetçi-muhafazakarların beraber hareket etmesi gibi bir durum ortaya çıktı.".**

BURAK BİLGEHAN ÖZPEK KİMDİR?

Bilkent Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümü'nden lisans, Orta Doğu Teknik Üniversitesi Mimarlık Tarihi Bölümü'nden yüksek lisans, Bilkent Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümü'nden doktora derecelerini aldı. 2011 senesinden itibaren TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümü'nde öğretim üyesi olarak çalışmaktadır. De Facto devletler, çatışma, demokratikleşme ve güncel Ortadoğu politikaları üzerine yaptığı araştırmalar Global Governance, Journal of International Relations and Development, Israel Affairs, International Journal, Iran and the Caucasus, Turkish Studies, Insight Turkey ve Ortadoğu Etüdleri gibi dergilerde yayınlandı. Burak Bilgehan Özpek'in Peace Process between Turkey and the Kurds: Anatomy of a Failure kitabı Routledge tarafından yayınlandı. Özpek aynı zamanda, daktilo1984 isimli platformun kurucusudur ve Ortadoğu politikaları ve araştırma yöntemleri üzerine dersler vermektedir.

"Angaralılık Budur"

Zeliha Yiğit

“Angaralılık: Sattığın arazinin parasını pavyonda yemektir. Bir gecede yersin o parayı. “Angaralılık” budur.”

Alanda İlk Gün

Ankaralı bir müzisyenin klip çekimine katılmak için İzmir’den alelacele çıkıp 22 Ocak 2016 sabahı “Angara’ya” geldim. Ancak yoğun kar yağışı klip çekimini başka bir güne erteledi. Alanın ilk günü büyük heyecanım sönümlenmişti. Günümün geri kalanı Ankara’daki dostlara kaldı.

Önce noterde çalışan kuzenime uğradım. Kendisine çalışmamı anlattım, “Bana Angaralı abiler lazım.” dedim. Konuşmamıza kulak misafiri olan başka bir çalışanı, “Oooo, o zaman ben sana âlemci arkadaşlarımı ayarlıyım.” dedi. lem kelimesinin Angaralı raconuna ait bir kelime olduğunu bildiğimden tüm heyecanımla “Var mı senin âlemci arkadaşların?” dedim. Noterin eski bir müşterisinin Ayaşlı bir tır şoförü olduğunu ve pavyona sürekli gittiğini söyledi. Hemen arkadaşını aramasını, onunla mümkünse görüşmek istediğimi, pavyona gittiğinde beni de götürüp götüremeyeceğini sormasını istedim. Aradı ve arkadaşından önümüzdeki hafta için beni pavyona götürebilecek, Ali Albay adında Ankara Müziği’nin babası olarak nitelediği biri ile beni tanıştırabileceği cevabını aldı. Emrah adlı bu kişinin numarasını aldım ve onu ertesi gün aranacaklar listesine koydum. Mutlulukla noterden ayrıldığımda karşıma Beşevler Metrosu’nun tam karşısında Angara Simit Evi adlı bir mekan çıkıverdi. Alan heyecanı ile durum ironik hale geldi. Kafenin fotoğrafını çektim ve Ankara ile “Angara’nın” farkını düşündüm.

Kuzenimden sonra Ankaralı bir arkadaşımla buluştum. Nefes adlı bara gittik, saatlerce konuştuk, ona çalışmamı anlattım.

Oradan çıktığımızda, taksiye doğru ilerlerken, Sakarya Caddesi’nde Ukala adlı türkü bar-pavyon karışımı bir yerin önünde Hüseyin Kağıt’ın afişini gördüm. 29 Ocak 2016 günü sahneye çıkacaktı. Durup afişi incelerken barın koruması yanımıza geldi. Korumaya Kağıt’ın kaçta sahne alacağını ve giriş ücretinin ne kadar olduğunu sorduk arkadaşımla. Sahneye 21.30’da çıkacağını ve ücretin 20 TL. olduğunu söyledi.

Saat 04.00 sularıydı; taksiye yalnız binmiştim. Bu saatte işe çıkan bir taksicinin pavyon kültürü ile iyi kötü alakası olabileceğini düşündüm. “Abi sen “Angara” Müziği dinliyor musun?” diye sordum. Daha sorum bitmeden taksici Mega City adlı kanalı açtı. Ufak bir gülümsemeyle, “Bu radyo 24 saat Angara çalıyor değil mi?” dedim ve karşılık olarak onay veren bir kafa sallama geldi. “Abi peki pavyona gidiyor musun? Bu müzik genellikle pavyonda çalıyor ya...” dedim.

Taksici: Tabii giderim.

Zeliha: Peki kimleri seviyorsun bu müzikte?

T: Oğuz Yılmaz’ı severim. Çünkü o daha besteli.

Z: Besteli derken?

T: Yani ne bileyim, makamlı işte...

Z: Peki, bilirsin, bir Neşet Ertaş falan bir Ankara Müziği var, bir de bu 90’larla gelen bir ekip var, radyoda çalan gibi, sen hangisini daha çok dinlersin mesela?

T: Ben bu yeniyi daha çok severim, daha neşeli. Diğer bozlaklar falan iç karartıyor.

Z: Peki hani bu pavyonlarda bu şarkıcıların kliplerinde kadın var ya sürekli, sence neden?

T: O niye biliyor musun? Adamlar belli bir kültür seviyesinde. Kadınlarla gereken muhabbeti yaşayamıyorlar. Onun için pavyonlarla idare ediyorlar. “Kons” 50 liraya geliyor masaya.

Z: Peki bir Angaralılık var ya, sence Angaralılık ne?

T: Angaralılık sattığın arazinin parasını pavyonda yemektir. Bir gecede yersin o parayı. “Angaralılık” budur.

Bu sırada taksi seyir halindeydi, ama taksici ile muhabbet ilerledikçe taksinin hızı da azalıyordu. Bir ara bana tekrar nereye gideceğimizi bile sordu. Taksici “abi”nin bir şey yapacağından değil ama bir yandan da Türkiye’de kadın olmanın güvensizliği ile hafiften gerildim. Aynı zamanda taksiciye çalışmamı ve bu yüzden Ankara’da olduğumu söyledim. Bana kartını verdi, “İçki içer misin?” diye sordu. “Abi zaten bardan çıktım.” dedim. “O zaman seni götüreyim bir gün pavyona.” dedi, “Ara akşam, bir zarar gelmez içki içer müziğini dinlersin.” Tam kaldığım yerin önüne gelmiştik. Taksici “abi”ye teşekkür ederek taksiden indim ve alandaki ilk günüm bitmiş oldu.

Giriş

“Angaralı”lık, pavyon, konsomatrisler, Turgut, Namık, izlenme sayısının milyonlara ulaştığı klipler-şarkılar, Ankara’nın Bağları, “Ulus-Cebeci-Çankaya / Gardaş deriz kankaya”, adamlar ve kaşıklar... Özel bir çaba sarf etmesem de hepsi beynimde yer etmişti. Olay Ankara değil “Angara”’ydı. İzmir’den, “Angara”’yı merak ediyordum. Gittiğim her yerde Erik Dalı şarkısını duyduğumu hatırlıyorum. Herkesin sorduğu soruları ben de kendime soruyorum: Neden bu kadar tuttu? Neden sosyal sınıf, statü, coğrafya gözetmeksizin tüm düğünlerde bu şarkılar var? Pavyon nasıl bir yer? Bu adamlar gerçekten Ankaralı mı?

1: 1990’lara kadar kendine özgü ifade pratikleri olan insan gruplarını tanımlamak için antropoloji ve etnomüzikoloji çalışmalarında altkültür kavramı kullanılmıştır. Altkültür, tanımladığı grup ile ilgili keskin sınırlar çizer, bireyler arasındaki farklılığı gözetmez. Küreselleşmenin etkisi ile altkültür, sınırların artık keskin olmadığı, sürekli değişen/dönüşen popüler müziğin dinamik akışını, zamanla tam anlamıyla karşılayamayan bir kavrama dönüşür. Scene, kendisini oluşturan etkinlikler ve üyelerinin türdeşliği ve uyumluluğu hakkında daha az varsayımda bulunur (Harris, 2000:13). Scene böylece hem yerel hem de küresel ilişkisi kurulabilen bir müzik türüne/tarzına; hem de aynı yer/mekan içerisindeki (kent, bölge, ulus) birbirinden farklı müzik tarzlarının o yer/mekan ile kimliklendirilmesine gönderme yapar (Erol, 2003:53). Bu bağlamda scene kavramı, sadece altkültür ya da benzeri kavramlara bir alternatif yaratmakla kalmaz, belirli popüler müzik çevresinde bir araya gelen insanları, pek çok unsur çerçevesinde türdeşleştirici biçimde gören, teorik yaklaşımların da bu kusurunu telafi etmiş olur (Çerezcioğlu, 2017:25). Yeni Angara Müziği metinlerarası haliyle sürekli devinim halindedir. Altkültür kavramı, tek başına bu devinimi ve geçişkenliği tanımlamakta yetersiz kaldığından çalışmada scene kavramı tercih edilmiştir.

GÜNCEL

vb. Araştırma konusu aranıp bulunacak bir şey midir? Bu bir tartışma konusu. "Angaralı Bebeler" tüm Türkiye'yi etkileri altına almışken merak ettiğim tüm basit soruların bir araştırma konusu olabileceğini düşündüm. Ardından ilk etnografi ve 2016'dan 2020'ye kadar sürecek kendimce maceralı bir alan çalışması...

Başlarda çalışmanın temel sorusu, geleneksel Ankara Müziği ve oyun havalarının zaman içerisinde değişim ve dönüşümünü incelemekti. Düğün ve köy odalarında sürdürülen bu eğlence pratiği, kentin büyümesi, iş olanaklarının kırsalda sağlanamaması ve Türkiye'nin 1990'lı yıllardaki neoliberal politik anlayışı ile kendini önceleri şehrin varoşlarına, ardından da şehrin göbeğine, pavyonlara bırakmıştı. 2/4'lük akılda kalıcı oynak kostak ritmi, zamanının gündemini yakalayan hicivli sözleri ve dikkat çekici müzik videolarıyla Ankara Müziği'ni, çalışma ilerledikçe "Yeni Angara Müziği" olarak tanımladım. 'Yeni' sözcüğü hem var olan Ankara Oyun Havası geleneğinden bu türü ayırmak, icat edilen olduğuna işaret etmek hem de gelenekten ayrı olarak kendi içerisinde yaşadığı tınısal ve kültürel değişime vurgu yapmak için kullanıldı. Bu müzik pratiği içinde olan herkesin kendisini Ankaralı olarak değil, "Angaralı" yerel kimliği üzerinden inşa etmesi ve dönem medyasında "Angaralılığın" bir popüler kültür malzemesi olması nedeniyle tanımlamada "Angara" sözcüğünü tercih ettim.

Yerelin kent ile çarpışması, karşılıklı ikilikler doğurarak karşıma yeni bir müzik türü çıkarmıştı. "Yeni Angara Müziği" modern kentin, gündelik hayatla olan sınırında bir dışavurumdu. Bu dışavurumu, ben de katılarak gözlemledikçe müziğin tınısal özelliklerinden ziyade etrafında yarattığı scene*, çalışma içerisinde giderek daha baskın bir hale geldi. Metinde scene, yarattığı atmosfer içinde, tek bir müzik türünü ifade etmekten çok, o yerle ilişkili yerel olanak ve kaynakları, müzisyenleri, izler kitleyi, sound**, ve ideolojilerin paylaşıldığı benzerlikleri ve örtüşmeleri vurgular (Erol, 2003:53). Artık İzmir'deki basit sorular, Ankara'da yerini sabah Sincan akşam pavyona gitmeye bıraktı. Çalışma boyunca Yeni Angara Müziği, beni köy düğünleri, oturak âlemleri, pavyonlar, stüdyolar ve konserlere sürükledi.

Benim için Ankara, alan çalışması için tamamen de yabancı bir şehir değildi. Liseye kadar Ankara'da yaşadım. Maltepe'de pavyonların olduğunu biliyordum ve şehirde yolumu kaybetmiyordum. Alan sadece bana Ankara'da değil Angara'da olduğumu hissettiriyordu. Alanın ilk gününden, Angara scene'e dair birçok şey beni karşılamıştı. Belki de bu bağlamdan bakınca alana nüfuz etmek o kadar zor değildi. Turgut'lu, Namık'lı, Flash Tv'li 90'lı yılların ardından, 2000'lerin başında "Ankara'nın Bağları" şarkısıyla tabiri caizse ikinci atağını gerçekleştiren "Yeni Angara Müziği", artık kendine ait bir sektör oluşturmuştu. Televole yılları bitmiş Acun'lu zamanlar başlamıştı. Diğer taraftan Behzat Ç., Ankara'nın Dikmen'i gibi Ankaralı diziler çok seviliyordu. Pavyonlar eskisi gibi sadece Angaralı abileri ağırlamıyor "alternatif" bir mekan olarak herkesi âleme çağırıyordu. Bu yeni "Angaralı"lık, popüler kültürün ana malzemelerinden biri oldukça ortaya bir de "gerçek" Ankaralılar çıkmıştı. Müzik yozlaşıyor, kötü yola düşüyor, "iyiyi-doğruyu" temsil etmiyordu. Halk Müziği'nin önemli isimleri, Ankara Kulübü Derneği ve daha birçok kişi ve kuruluş Yeni Angara Müziği ile ilgili açıklamalarda bulundu. 2006 yılında AKP Ankara Milletvekili Faruk Koca, bazı sanatçıların başkent kültürünü yozlaştırdıkları gerekçesiyle, meclise bu sorunu taşıyarak çözüm arayışları girişiminde bulunacağını ifade etmişti. Ankara Valiliği ise alternatif arayışlara girerek, 28 Ankara Türküsünden oluşan iki cd'lik bir albüm yapıp, siyasilere, sivil toplum kuruluşlarına, müzik sektörünün önemli isimlerine dağıtmış ve piyasaya sürmüştü.*** Radyo Mega City, pavyon kültürünü yansıtan müzikleri yayına koymama kararı almıştı. Diğer taraftan değerler kavgasına dönüşen bu yeni müzikle hepimiz dans etmiştik. Bir şarkının "pavyon kültürünü" yansıtıp yansıtmadığını nereden ve nasıl anlayabiliriz, buna net bir cevap verebilir miyiz bilemiyorum. Bildiğim, ilk gün bindiğim takside "pavyon" dediğim anda Radyo Mega City'nin açılmasıydı.

Benzer tepkiler, epistemolojik cemaatin içinde de yaygındı. Aynı zamanda yüksek lisans tezim olan bu araştırma konusunu seçtiğimde ailem, arkadaşlarım, hocalarım ve çevremden önyargılı tepkiler aldım. Çoğu insan bu çalışmanın ilginç olduğunu düşünmekle beraber, bir araştırma konusu olamayacak kadar gereksiz olduğunu bazen sert, bazen de bıyık altından vurguladı. Bazıları pavyonlara giremeyeceğimi, müzisyenlere ulaşamayacağımı veya "o dünyanın" bana sert geleceğini düşündüler. Konservatuvar mezunu olmam ve hayatım boyunca klasik müzikle uğraşmam ise bu tepkileri başka bir boyuta taşıdı. Etrafımdaki çoğu insan için klasik müzik "kaliteli müzik", Ankara Müziği ise "kalitesiz" ve "ucuz" bir safsataydı, müzik bile değildi. Yakın çevrem ve ailem tarafından sürekli çalışmamda bu müziğin "kalitesiz" olduğunu kanıtlayacak cümleler sarf etmem gerektiği vurgulandı. Zaten onlara göre çalışmayı bunun için yapıyordum. Karşılaşacağımı bildiğim bu tepkiler, bazen beni şaşırttı bazen de güldürdü. Ayrıca bu tepkiler, daha alana gitmeden karşıma çıkan ilk etnografik verilerdi.

Yeni Angara Müziği ve kültürü ile ilgili çalışmalarda iki sosyolojik yaklaşım mevcuttur. İlki, Eleştirel Kuram çerçevesinde Ankara Müziği'nin, kültür endüstrisiyle olan bağını incelemekte, ikincisi ile var olan müziğin, değişim-dönüşüm geçirerek geleneğin devamı olan bir halk müziği formu olarak, kültürel çalışmalar ekseninde değerlendirmektedir. Kültürel çalışmaların kurucularından Hall'a göre popüler kültür, kitlesel olanı aşağılamak için kullanıldığında, işlevsel bir kavram olmaktan uzaklaşır. Onun yerine dinamik bir popüler kültür tanımı yapmak, böylece halkın kültürünün ne olduğunu daha iyi anlamak mümkündür (1980:57). Gramsci; popüler kültürün, alt sınıflar ve üst sınıflar arasında bir hegemonya mücadelesi alanı olduğunu ve burjuva sınıfı tarafından yalnız zor ile değil, rıza ile de hegemonya kurulabileceğini söyler (1994:28). Dolayısıyla Hall'un yaklaşımında popüler kültür hem direnme hem de boyun eğme alanı olarak görülmektedir. Bu çalışmada, Yeni Angara Müziği ve kültürüne, ikinci sosyolojik bakış açısı olan İngiliz Kültürel Çalışmaları ekseninde yaklaştım. Etnomüzikolojinin temel yaklaşımı da zaten bu yöndedir. Etnomüzikoloji incelediği toplumların kendi müziklerine 'ne' dediği, 'nasıl' tanımladığı ve 'neden' başka türlü değil de öyle yaklaştığını anlama çabasındadır. Bu yüzden "farklılığın" üzerini açar. Yani söylemi farklılıktır (Erol, 2009:29).

Tekelioğlu'na göre Türkiye'de popüler kültürün tarihi, çevreden merkeze ve aşağıdan yukarıya ilerleyen bir tarihtir; önce kırdan kente, sonra da varoştan şehir merkezine yürümüştür (2006:28). Ankara Müziği'nin köy odalarından pavyona geçişi de aynı tarihsel çizgiyi izlemektedir. Mekan değiştikçe sound ve scene de değişir dönüşür, kendi gündeliğini

2-Türkçede sözlük anlamı tını, ses anlamına gelen sound kavramı, sadece sesin kendisini ifade etmediğinden olduğu gibi, İngilizce hali kullanılmıştır. Sound ve scene birbirini bütünleyen, bir anlamda kardeş kavramlar diyebiliriz. Sound, müziğin tınısına, rengine vurgu yaparken, aynı zamanda belirli bir yerleşim yeri veya bölgeye özgü müziksel kimlik, ifade ve/veya üslûp olarak da açıklanabilir (Satır, 2016:250). Örnek olarak Ankara Scene, Yeni Angara Sound'u yaratabilir veya Ankara Sound'u etrafında bir Ankara Scene oluşabilir.

3- Açıklamalara dair linkler:

**09.03.2003 tarihli "Ankaralı tayfası"na tepki adlı haber: https://alevinet12.com/guncel-haberler/ankarali-tayfasina-tepki/*

**02.10.2021 tarihli Oyun Havamız Bozulmasın adlı haber: https://www.hurriyet.com.tr/yerel-haberler/ankara/oyun-havamiz-bozulmasin-41908118*

**06.08.2010 tarihli Valilik Ankara Türküleri albümüyle yozlaşan oyun havalarına alternatif getiriyor adlı haber: https://beyazgazete.com/haber/2010/8/6/valilik-ankara-turkuleri-albumuyle-yozlasan-oyun-havalarina-alternatif-getiriyor-264394.htm*

yaratır. Pavyona girince insan zamanı unutur, muhabbette kimse birbirini duyamaz. Hoş, zaten Angaralı raconunda "muhabbet" sadece karşılıklı konuşmak değil içerinin (pavyonun) ritmine bırakmaktır kendini. Bıraktığın anın adı âlemdir. lemin kuralları içinde erkeklik ve kadınlık yeniden yaratılır. Kaşık ve zil seslerinin arasında sıradanın hikayesi saklıdır.

Etnografi, bir topluluğun "hayat bilgisi"ni yazmaktır. Ve yazmak, yaşamadan olmaz (Atay, 2016:9). Literatür, etnografik alan araştırmasının nasıl yapılacağı ve etnografinin nasıl yazılacağına dair birçok kaynak barındırmaktadır. Araştırmacı alanı belirlerken neler yapmalı, etnografi nasıl bir dille yazılmalı, kaynak kişi kimdir vb. yönteme ait sorular ve tartışmalar topluluklar var oldukça devam eder. Alan, "yaşanan" ve akan zamanın kendisidir. Bu kendilikte, araştırmacı içinde bulunduğu alan ve topluluğa katılarak anlık kararlar alır, "yerli"nin**** gündeliğine dahil olmaya çalışır, gözlemler, görüşmeler yapar. Kendini bir noktada müdahale edemeyeceği gündeliğin akışına bırakır. Alandan çıkıp eve geldiği zaman ise araştırmacı, geçmiş zamana etnografi ile müdahil olur. Edward E.-Pritchard yazım aşamasının kritik öneminden bahsederken belirleyici mücadelenin alandan ziyade sonrasındaki çalışmada verildiğini söyler (1973:3). İnsan her yeni deneyimde kendini yeniden keşfeder ve tanır, sınırlarını öğrenir. Bu öğrenme süreci alanda yabancıyken hızlanır, büyür, gelişir, bazen de ne yapacağını bilemez. Araştırmacının kendine ait tüm duygu durumları ve yaşanmışlıklarını etnografi içinde kağıda dökebilmesi, gözlemlediği ve yaşadığını yazmaktan daha zor olmakla birlikte aynı zamanda etnografik verinin de kendisidir. Alan araştırmacıya ne hissettirmiş, nereye götürmüş ve kimlerle nasıl tanıştırmıştır? İnsanın kendini yazmasının varoluşsal zorluğu bir yana bilimsel bilgi üretimi içinde metne öznelliğin dahil olması etnografi yazımında başlarda kafa karıştırıcıdır. Basit anlatımla, araştırmacı alanda yokmuş gibi veya alan yok, sadece kendisi varmış gibi bir etnografi yazmayı denediğinde alana dair gündeliğin etnografik verileri ister istemez kaybolacaktır. Diğer taraftan etnografinin fazlaca araştırmacıya dönük olması birincil verinin, "yerli"nin sesinin önüne geçebilir, okuyanı alandan uzaklaştırabilir. Araştırmacı özne, "yerli" nesne değildir. Aksine özneler-arası bir ilişki mevcuttur. Bu bağlamda alan deneyimleri araştırmacıyı ve etnografiyi bir bütün halinde değerlendirmeye olanak sağlayan yaşanmışlıklardır (Nahya-Harmanşah 2016:28).

Alan deneyimleri ve yaşanmışlıklarından yoksun kuru bir kavramsal anlatımın çalışma konusunun ruhuna ters düştüğünü düşünüyorum. Buradan hareketle etnografileri bütünüyle paylaşmanın, Yeni Angara Müziği etrafında şekillenen ifade kültürü pratiklerini anlatmanın en iyi yolu olduğuna kanaat getirdim. Bu yazısı dizisi aynı zamanda Türkiye'de alan araştırmasına çıkmış kadın bir araştırmacının hikayesidir.

4: Araştırılan alanı oluşturan, Ankara Scene'e dahil insanları tanımlamak için yazıda "yerli" kavramı kullanıldı. Yerli: içeriden, alana dahil anlamını taşıdığından, araştırılan alandaki insanları nesneleştirmeyen, üstten bakmayan bir dile olanak sunuyor.

Kasım'dan Hatırladıklarımız

Onur Mat

- Gazeteci Tolga Şardan yargıdaki rüşvet ağını anlatan MİT raporu yazısı nedeniyle tutuklandı.

- Özgür Özel, Kemal Kılıçdaroğlu'na karşı kazanarak CHP'nin yeni genel başkanı seçildi.

- Yargıtay, AYM'nin Can Atalay ile ilgili hak ihlali kararını tanımadı, AYM hakimleri için suç duyurusunda bulundu. Muhalefet bunu bir darbe olarak yorumlarken Cumhurbaşkanı Erdoğan Yargıtay'ı savundu.

- İsrail'in Gazze'ye saldırıları sürüyor. Gazze'deki insan hakları ihlalleri endişe verici boyutta. ABD Dışişleri Bakanı Antony Blinken diplomatik çözüm için Ankara'ya geldi.

- Ekonomik istikrarsızlık devam ediyor. TL Kasım ayında dolar karşısında yüzde 1.7 değer kaybetti. Merkez Bankası enflasyon tahminlerini yükseltti, Kur Korumalı Mevduat'taki birikimi azaltmaya yönelik politikalar oluşturuyor.

- Hrant Dink'in katili Ogün Samast 16 yıl hapis yattıktan sonra tahliye edildi.

- ChatGPT'nin yaratıcısı OpenAI'ın CEO'su Sam Altman önce kovuldu sonra görevine geri döndü.

Yapay zekaya sorduk, Kasım ayı Türkiye gündemini böyle gördü

SUNA KAN'IN ARDINDAN:

TÜRKİYE'NİN GELECEĞİ KURGULAYIŞ BİÇİMLERİ

Müge Deniz Erişkin

21 Ekim 1936'da dünyaya gelen ve Devlet Sanatçısı ünvanlı ünlü keman virtüözü Suna Kan, 11 Haziran'da aramızdan ayrıldı. Kendisi yalnızca üstün yeteneği ve ardında bıraktığı kayıtlarla değil, eğitim aldığı dönemin Türkiyesinin gelecek vizyonunun bir parçası olması nedeniyle de ülke tarihinin çok önemli bir bölümünde yer alıyor: Harika Çocuklar Yasasının çıkarıldığı dönemin hayallerini ve umutlarını simgeliyor. Bu nedenle değerli kemancımızı kendisini var eden dönemin koşullarından bağımsız şekilde anmak mümkün değil.

Suna Kan, tıpkı aynı yasa kapsamında kendisiyle birlikte yurtdışında okumaya gönderilen diğer harika çocuk İdil Biret gibi İkinci Dünya Savaşının hemen ardından Avrupa'nın pek çok ülkesi gibi yoksullaşan genç Türkiye Cumhuriyeti'nin "kendine verdiği bir ödül" aslında. Yokluk içinde okurken eline geçen tüm parayı altı delik ayakkabısını tamir ettirmek yerine bir Dostoyevski romanı almak için harcayan cumhuriyet gençleri gibi, genç cumhuriyetin kendisi de kimine göre hovardaca sayılacak yüklü bir meblağ harcamayı göze alarak, hiçbir çıkar gözetmeksizin iki pırıl pırıl çocuğu yurtdışında müzik öğrenimi yapmaya gönderiyor. İki genç kızın aldıkları iyi eğitimle dünya çapında birer yıldız olmalarının vereceği gururdan başka hiçbir beklentisi yok.

Harika Çocuklar Yasası olarak bilinen 5245 sayılı yasanın çıktığı dönemdeki meclis görüşmelerini incelediğimizde, aslında gerek sanata gerekse kadına olan bakış açısının bugünden çok da farklı olmadığını; modernliği, eğitimin ve sanatın önemini savunanlarla, eğitimle, sanatla ve kadınla dalga geçen zihniyetin ezeli savaşının o yıllarda da devam ettiğini görüyoruz. Kanun teklifinin görüşüldüğü Temmuz 1948'de TBMM Genel Kurulunda, Adana milletvekili Sinan Tekelioğlu'nun yaşı daha küçük olan İdil Biret'in şahsında her iki genç kızı da kast ederek söylediği şu sözler duyuluyor:

> *"Amerika'ya tahsile gitmiş, İsviçre'ye tahsile gitmiş genç kızlarımızın orada evlenerek yurda dönmediklerini görüyoruz. Bugün darlık içinde kıvranan bir hükümet ... bir çocuk olarak teklif veriyor. Bu teklif bütçe komisyonuna geliyor, çocuk iki oluyor ve hükümet teklifinde isimleri yazılı olmadığı halde burada yazılıyor (...) Ayda beşer yüz senevi 40 bin lira, bu parayı veriyoruz. Neticesi ne olacak bilmem ki, acaba bu çocukların bugünkü vaziyeti devam edecek midir? Yoksa bir noktada duracak mıdır?"*1

Görüşmelerin devamında Tekelioğlu, günümüzde çok daha aşina olduğumuz, ancak o günlerde pek taraftar bulamadığı şu sözleri sıralıyor:

kaynak: https://muzik.iksv.org/tr/onur-odulleri/suna-kan

> *"Numune Hastanesinde dört tane insan bir yatakta yatarken beş yaşındaki İdil Hanım'ı Amerika'ya gönderecekmişiz. Ne öğrenecek Amerika'da? Piyano. Ne olacakmış, deha imiş efendim, deha imiş. (...) Ben açım yahu, bana piyano lazım mı? İdil, onun yanında Suna'yı Amerika'ya gönderiyoruz, ama tuhaf bu iş yahu, oradan belki de bir enişte getirecektir."2*

Tekelioğlu'nun sözleri, aslında günümüzde bir rutin haline gelen benzer ifadelerin öncülerinden sayılabilir. Yakın tarihe şöyle bir bakınca Erdoğan Bayraktar'ın 2013'te sarf ettiği *"Türkiye ara eleman ülkesidir, mucit çıkaramaz."3* sözünü veya son ekonomi bakanı Mehmet Şimşek'in 2009'da sarf ettiği "*Kadınlar kriz dönemlerinde daha çok iş aradığı için işsizlik artıyor*"4 sözünü hemen hatırlarız. 5245 sayılı yasanın çıkmasının önündeki zorlukları pek çok farklı katmanda okumanın mümkün olduğunu, ancak genç cumhuriyetin vizyonunu tam da bu bakış açısının karşısına konumlandırdığını görürüz. Her iki üstün yeteneğin de Türkiye'ye kazandırdığı gururun bir olasılıktan ibaret olduğu dönemde, gerçekten de çocukların yetenek düzeyinin gelecekte duraksayıp duraksamayacağı sorusunu cevaplamak mümkün değildir; ancak bunun bir önemi de yoktur. Harika çocuklardan harika yetişkinler yaratabilmenin en önemli ön koşulu da budur: Devlet, İdil'i ve Suna'yı var edebilmek için onları baskı altına almadan, küçük çıkar hesapları yapmadan, mecburi hizmet zorunluluğu koymadan, olası bir başarısızlık halinde geri ödeme talebinde bulunmadan, yalnızca ellerinden geleni yapmalarını istemekte ve onlara güvenmektedir. Belki de onların kendilerini var edebilmelerinin, topluma mal olabilmelerinin en önemli nedeni, öncelikle benliklerini ve bireysel varlıklarını saygıyla kabul eden koşulların sağlanmış olmasıdır. Bugün insan yetiştirmeyi yalnızca "kitlesel" eğitim sisteminin bireyi tamamen yok sayan standart yöntemlerinden ibaret gören ve para birimleriyle ölçülemeyecek büyüklükte değerleri ısrarla yalnızca ekonomik maliyeti üzerinden değerlendiren bakış açısının itibardan tasarruf etmemek için seçtiği yol bambaşkadır. Harika çocukların birer yetişkin kadın olduklarında birlikte olacakları kişilerin mensup oldukları milletlerin toplumun kırılgan cinsel kimlik algısına yönelteceği potansiyel tehditler ise bugün o günden de fazla sorun yaratabilir.

İlk harika çocuklar yasasının kabul edildiği günden tam yetmiş beş yıl sonra Tekelioğlu'nun bakış açısının etrafımızı bir daha kurtulamamacasına sardığı bir dönemde kaybettik Suna Kan'ı. Yetenekli gençlerini birer mücevher olarak işlemeye ve birer yaka iğnesi gibi göğsünde taşımaya niyetli, umutlarının peşinden giden yoksul Türkiye'den, önceliklerini yalnızca tüketime dayalı bir gösterişçilikle ve kitlesel bir bolluk yanılsamasıyla kurgulamış ama tek tek bireylere hiç umut vermeyen bir Türkiye'ye evrildik. Özlediğimiz cumhuriyet idealizmi ise sisler içinde bir geçmiş parçasından ibaret; hayal meyal hatırlıyor ve bir zamanlar gerçek olduğuna bile inanamıyoruz.

Kaynak:

1-http://www.musikidergisi.net/?p=2602

2- Age

3- https://blog.milliyet.com.tr/-turkiye-ara-eleman-ulkesidir--mucit-cikaramaz--/Blog/?BlogNo=425289

4- https://www.hurriyet.com.tr/ekonomi/simsek-e-bakilirsa-issizlik-kadinlar-yuzunden-artiyor-1124087

Ankara ile İlgili Yeni Kitap ve Dergiler

Akın Atauz

Anımsayabileceğiniz gibi geçmiş sayılarında Solfasol'ün, Anakara ile ilgili yeni yayınları tanıtan. küçük yazılar yayınlıyordum. Bunu yine, elimden geldiği kadar düzenli ve eksiksiz yapmaya çalışacağım.

Biliyorum, kitap zor bir iş ve herkes Ankara kitaplarıyla, farklı nedenlerle ilgileniyor olabilirler. Ankara da, üzerinde çok sık ve çok farklı özellikler taşıyan nitelikli kitapların sıkça yayınlandığı bir kent değil. Ama yine de, Ankara işte ve bazen insani şaşırtacak derecede ilginç kitapların yayınlandığı da oluyor. Bu ay, bence çok ilginç ve çok önemli bir Ankara kitabı yayınlandı. Böyle söylüyorum ama belki de hiç kimsenin ilgisini çekmeyecek bir alanda yazılmış ve hiç kimsenin de benim kadar okumaya meraklı olmadığı bir kitap olabilir. Önce kitapla ilgili bibliyografik notu vereyim:

Urs Peschlow (2023), Ankara Roma ve Bizans Dönemi Arkeoloji Mirası, Koç Üniversitesi

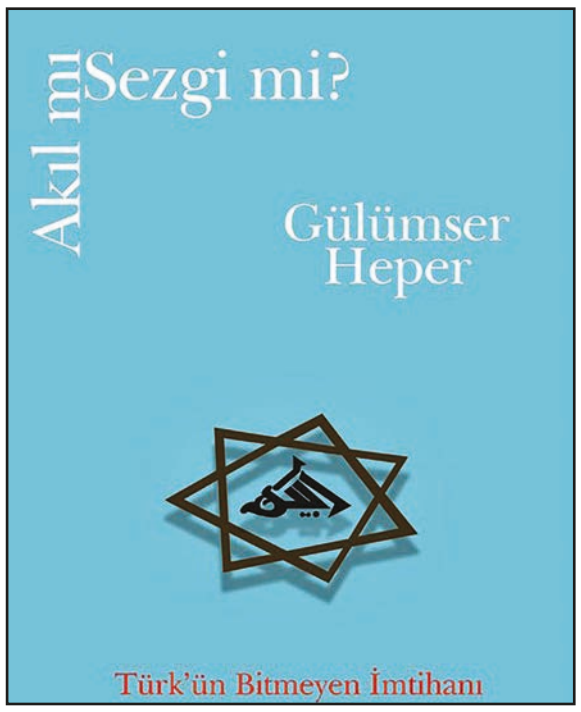

Yayınları ve VEKAM Yayınları, İstanbul

Kitabın çok ilginç olmasının nedeni, Ankara'nın üzerinde en az çalışılmış ve en az yayın yapılmış ve aslında en uzun dönemiyle ilgili olması. Belki Roma dönemiyle ilgili yayın azlığından da pek yakınmamak gerekir, ama Bizans Ankara'sıyla ilgili, çok az çalışılmış ve Türkçe yayın yapılmış olduğunu söyleyebiliriz. Bizans Dönemiyle ilgili gerçekten değerli makaleler var ve az da olsa çalışma yapılıyor. Bizans tarihiyle ilgili kaynak sorunu olamaz ama Türkiye bu konuda çalışmayı önemsemiyor. Geriye arkeolojik çalışmalar ve mimarlık tarihi kalıyor. Ancak Ankara'nın bu uzun dönemi (yaklaşık 4-11 Yüzyıl sonu arası) Ankaralıların çok fazla ilgisini çekmiyor ve Ankara'daki Bizans dönemi yapıları bilinmiyor. Zaten bu yapıların çoğu, bugün mevcut değil.

Kitabın içindekiler listesini (ve kitaba alınan W. Brandes'e ait iki makaleyi) ayrıntılara girmeden vereceğim:

- Giriş
- Anıtlar
  - Augustus Tapınağı
  - Tiyatro
  - Stadion
  - Nymphaeum olduğu düşünülen yapı
  - Gymnasium-Hamam Kompleksi
  - Sokaklar ve portikolar
  - Praetorium
  - Baraj
  - Geç antik dönem şehir suru
  - Nekropoller ve mezarlar
  - İulianos Sütünü
  - Ankara Kalesi
  - Azizi Klemens Kilisesi
  - Augusutus tapınağında bulunan Bizans duvarı
- Ek: Osmanlı Şehir Suru
- Sonuç: Kentin gelişmesine yönelik notlar
- W. Brandes
  - Tarihsel notlar: 7-9 Yüzyıllarda Ankyra

Kitapta, bu yapılarla ilgili çok sayıda nitelikli fotoğraf, çizim (genellikle planlar ve kesitler) ve harita da yer alıyor. Görüldüğü gibi, incelenen yapıların pek büyük bir bölümü Roma dönemine ait. Bizans dönemiyle ilgili olarak sadece Ankara Kalesi ve Aziz Klemens Kilisesi ve tapınakta bulunan duvarla ilgili bilgiler var ve bu konular ilk defa çalışılmıyor elbette. Ancak yine de önemli yeni katkılar var.

Kitap Almanca olarak 2015'te yayınlanmış ve Deniz Saban tarafından çevrilmiş.

İkinci tanıtım da bir dergi tanıtımı

Ankara Araştırmaları Dergisi Cilt 11, sayı:1

Bildiğiniz gibi Ankara üzerine yapılan çalışmalar ve yeni araştırmalar bakımından en önemli dergi VEKAM'ın yayınlamakta olduğu AAD Dergisi. On yıldır yayımlanıyor ve yılda iki sayı çıkıyor. Ancak Haziran sayısı ancak kitapçılara geldi. Bu yıl Aynı zamanda Ankara'nın başkent oluşunun ve Cumhuriyetin de 100. Yıl olduğu için özel bir yıl.

Yazıyı oldukça kısa tutabilmek için, bu sayıda yer alan makalelerin adlarını biraz kısaltarak ve eğer birden çok yazar varsa, sadece ilk yazarın soyadını vererek sunabileceğim:

E. İmren (ve arkadaşları): COVİD 19 Pandemisi Sürecindeki Çevrimiçi Market Alışverişi Tercihleri

Ö. Işınkaralar (ve arkadaşları): Ankara'nın Kent Merkezi Dinamikleri ve Trafiğe Bağlı Kirlilikler

G. D. Güneri (ve arkadaşları): Ankara'nın Zaman–Mekansal Dönüşümü İçinde Konut ve Yol Arayüzleri

E. Alanyalı Aral (ve arkadaşları): Kültürel Peyzaj Ögelerini Bir Kentsel Deneyim Rotası Üzerinden Okumak

A. N. Aytemiz: Tanzimat Dönemi Uygulamalarının Ankara Kent Dokusuna Etkisi

M. Özdemir: Kolektif Hafızanın Yeniden Üretimi

A. N. Tür (ve arkadaşları): İç Mekan Tasarımı Bağlamında Modern Mimarlık Mirası

Görüldüğü gibi, nerdeyse her Ankaralının ilgisini çekebilecek nitelikte bir veya birden çok makalenin bulunduğu zengin bir sayı var kaşımızda. Editörler "kentin Cumhuriyet öncesi dokusu, kültürel peyzaj ögeleri ve kolektif hafızasını yaratan çalışmalar ile kentteki tüketim alışkanlıkları, çevresel kirliliği etkileyen faktörler, konut ve yol arayüzleri konularını ele alan makalelerle yayınladığımız 21. sayımızın beğenilmesi ve keyifle okunması dileklerimizde." diyorlar.

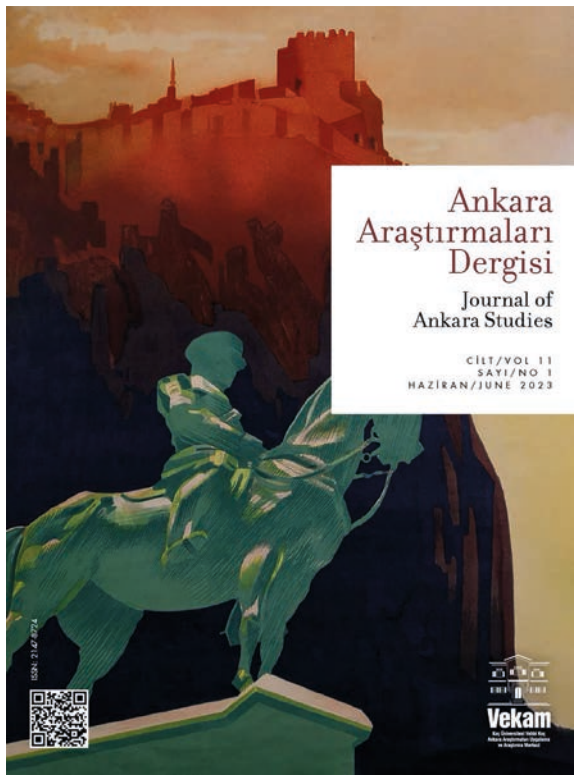

Kavgalarıyla İçindeki Üçüncü İnsanı Yaratan Gülümser Heper ve Ankara

Sencer Başat

Hekim, yazar ve siyasetçi Gülümser Heper Sivas doğumludur. Üniversiteye kadar eğitimine Sivas'ta devam eder. 1987'de Cumhuriyet Üniversitesi Tıp Fakültesi'nden mezun olur. Aynı fakültede iç hastalıkları uzmanlığını tamamlar. Ankara Yüksek İhtisas Hastanesi'nde kardiyoloji uzmanlığını bitirir.

kaynak: https://www.guneygundemi.com/

2008'de Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Tıp Fakültesi Kardiyoloji Bölümü'nde doçent unvanı ile çalışmaya başlar. Aynı yıl aynı üniversitede profesör olur ve 3 yıl Kardiyoloji Bölüm Başkanlığı görevini üstlenir. Ankara Kudret International Hospital'da çalışmaktadır.

Tıp Fakültesi'ni birincilikle bitirdiniz. Şanlıurfa'da mecburi hizmetinizi tamamladınız ve 2008'de kardiyoloji profesörü oldunuz. Sivas'ta belediye başkanı adaylığından Zafer Partisi Genel Başkan Yardımcılığına kadar zorlu siyasi ortamlarda çalıştınız. Sağlık siyaseti konusunda önemli eleştirileriniz bulunuyor. Bugünkü siyaset ortamında kadın mücadelesinin kazanımları hakkındaki düşünceleriniz nedir?

Kadın mücadelesi bireysel varlık mücadelesi ve toplumsal sorumluluk mücadelesiyle birlikte ilerliyor. Bizim toplumda kadınlarımız çoğunlukla varlık mücadelesinde takılıyorlar. Kolay da değil; varlığınızı tescilletmeden toplumsal mücadeleye girmek!

Bir ileri aşamaya yani siyasi mücadeleye giren kadın sayısı oldukça az. Siyasi mücadeleye girenler de çoğunlukla güdümlü. Vitrine oynatılanlar, başkalarının fikirlerinin sözcüsü olanlar, Batı kültürünü tüm yozlaşmasıyla birlikte kendine kıble edinenler, bireysel ikbal mücadelesi verenler...

Sağlık siyaseti benim alanım. Yapısal yönden de sorunlar yönünden de diğer alanlara benziyor. Zaten tarımın, eğitimin, çevrenin, sağlıksız olduğu, kültürel yozlaşmanın zirve yaptığı bir toplumda bedenen ve ruhen sağlıklı insan bulmanız mümkün değildir. Ben sağlığa bireyin sağlığı penceresinden bakmıyorum. Toplum sağlığı penceresinden bakıyorum. Sağlıksız bir toplumda sağlıklı birkaç insanın olması, açlıkla boğuşan bir mahallede her akşam tok yatan bir komşunun varlığına benziyor ve eşitleme yönünden şiddetle mücadele edilmesi gerekiyor.

Sağlık eleştirilerimin çok sert olduğunun farkındayım. Zira sağlık, alınabilir, satılabilir bir metaya dönüştüğünden beridir pazarlamada kullanılan dil toplumun sağlık algısını değiştirdi. İnsanların reklamlara aldırmaması zor. Ben insanlara aslolanın sağlıklı kalma hakkı mücadelesi vermek olduğunu; sağlığını kaybettikten sonra mevcut sistemin bir müşterisine dönüştüğünü anlatmaya çalışıyorum. Kendime Cumhuriyet'in ilk dönemlerinde olduğu gibi sağlıksız bir toplumda verilen mücadeleyi örnek alıyor; günümüzün şirket anlayışıyla yürütülen ve tedavi adı altında yapılan türlü çeşit hokkabazlıklara bayrak açıyorum.

Hem iç hastalıkları hem de kardiyoloji uzmanlıklarınızı kapsayan hekimlik mesleğinizin yanında; 1989 yılında Sivas'ta Kronik Böbrek Hastaları Derneği'ni kurdunuz ve 1993 yılına kadar dernek başkanlığını yürüttünüz. Koruyucu Sağlık Sistemi Politikalarının yerleştirilmesi amaçlı çeşitli sivil toplum örgütlerinde çalışmalar yaptınız. Türkiye Partisi'nde kurucu üyeydiniz ve MKYK üyesiydiniz. 30 Mart 2014 Yerel Seçiminde CHP'den Sivas Belediye Başkan Adayı oldunuz. Zafer Partisi'nde Genel Başkan Yardımcısıydınız. Hekimliğin sosyal yanını da öne çıkaran bu çok boyutlu siyasi yaşam eserlerinize nasıl yansıyor?

Hem bir hekim olarak hem de kenarından köşesinden siyasete bulaşmış birisi olarak toplumun her kesimiyle ilişki kurdum. Çok iddialı olmasam da insanımızı tanıyorum. Elbette siyasi yıkımın altında kalmış sorunlu bir toplum. Toplumsal sorunlarımızın çoğunun iletişim eksikliğinden kaynaklandığını düşünüyorum.

Eserlerime gelince, algıladığım insanı ve toplumu yansıtıyorum. Zaten yazarlık iyi bir algı, olayları birleştirme örgüsü ve gerçekliği naifçe sunabilme yeteneğidir.

Kedi Anaları (Öykü-2012), İbn-i Sina (Otobiyografik roman-2017), Yaralı İsmail (Öykü-2017) ve Akıl mı sezgi mi? (Tarihi roman-2022) isimli kitaplarınız yayımlandı. Ümit Kaftancıoğlu Öykü Ödülleri 2016 seçkisinde bulundunuz. Oda TV ve Veryansın TV'de yazılarınız yer aldı. Günümüzdeki yayın politikalarını ve kültür sanat ortamını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Tek kelimeyle özetlemek istersek çoğunlukla "güdümlü"! Ekonomik kontrol altında tutulan, siyasetin sözcüsü kalan, siteler, yayın kurulları ve yayınevleri. Toplumun kültürel yapısını ve değerlerini değiştirmek, yönetmek, yönlendirmek üzere edebiyatı bir vasıta olarak kullanan yapılar.

Toplumsal bunalım dönemleri iyi edebiyatçıların çıkması için verimli bir ortamdır. Eşyanın tabiatı budur. Ancak bu güdümlü yapılar, iyi edebiyatçıları ve eserlerini gün yüzüne çıkarmayarak, toplumun gözünden ve yüreğinden uzaklaştırıyorlar. Kasten, taammüden...

Yaralı İsmail isimli kitabınızda; hayvan haklarından siyasete, çocuk haklarından sanata, kadın haklarından aydın kesim eleştirisine kadar birçok konuya değiniyorsunuz. Bu kitapla ilgili olarak "..... Çektiğim acılar, verdiğim kavgalar içimdeki bir başka insanı doğurdu. Bu üçüncü insan artık korkmuyordu. Yaşlanmak bana çok iyi gelmişti..." diyorsunuz. Kedi Anaları isimli kitabınızdaki öykülerde ise ötekileştirilen özneleri ve susmayan kadınları, aykırı karakterlerle ve sıra dışı kurgularla işliyorsunuz. Günümüz öykücülüğü hakkındaki düşünceleriniz nedir?

Küçük yayınevleri maliyetlerin altında ezilmiş. Başta öykü ve şiir kitapları yayınevleri tarafından kabul edilmiyor; satmadığı gerekçe gösteriliyor. Köylü edebiyatı tamamen bitmiş.

KÜLTÜR SANAT

Büyük yayınevleri ise sistemin cilaladığı, parlattığı yazarlar sayesinde ekonomik olarak almış yürümüş. Aynen toplum sağlığının ya da ekonomik dengenin sınıflar arası uçurumu gibi edebiyat çok kazanana ve çok kazandırana hizmet ediyor. Halktan olanlar, halkının yanında olanlara alan açılmıyor.

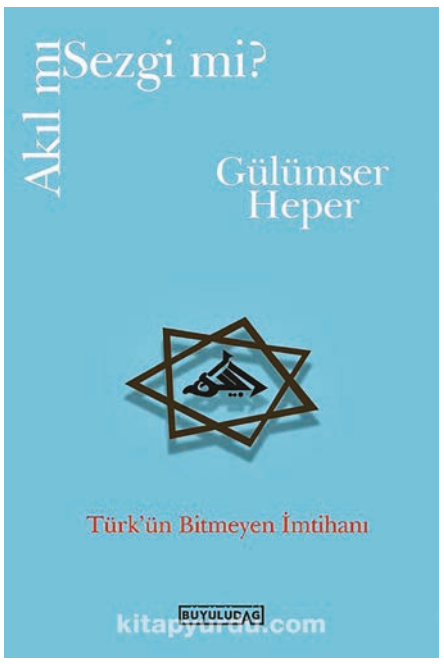

kaynak: www.kitapyurdu.com

Son kitabınız Akıl mı Sezgi mi? için "Bu kitap için Anadolu'da Bizans'ın, Endülüs Emevi Devleti'nin, Abbasilerin izlerini aradım; âlimlerin, filozofların, abdalların, dervişlerin, seyyahların peşlerine düştüm. Anadolu'ya akan ticaret yollarında, çarşılarda, pazarlarda gezindim. Mevlana ve Şems kültünü sarsarak Ahileri ve kültürlerini gün yüzüne çıkarmaya çabaladım. Her ne yazarsam yazayım bağımsız bir akıl ve saf bir ruhla yazdım." diyorsunuz. Gelecekteki yazım projeleriniz nedir?

Başta "Akıl mı Sezgi mi?" olmak üzere kitaplarımla gurur duyuyorum. Elimden gelenin en iyisini yaptığımı düşünüyorum. Kitaplarımın okunmaması ya da az okunması, motivasyonumu bozuyor mu diye kendime sorduğumda samimi itirafım "Evet" olacaktır. Hayır diyen edebiyatçıların yalan söylediğini düşünüyorum. Misal "Ben İbni Sina" gibi bir kitabın tek baskı yapması "yok artık" diyeceğim bir durum. Edebiyata küskünüm. Siyasete de küskünüm. "Beni neden anlamıyorsunuz" demek de zül geliyor. Akıl mı Sezgi mi isimli kitabımdaki Fikret karakteri benim. Aynen Fikret gibi anlaşılamıyor, yok sayılıyor olmanın hüznünü yaşıyorum. Duygularımı kendime de başkalarına da ifade etmekten utanmıyorum. Küskünüm...

Anadolu'ya özgü kültürlerin, inançların yaşam bulduğu ve tarihin belirli dönemlerinde birleştiği bir şehirdeki zorlu yaşam koşullarından çıkıp Ankara'ya geldiniz. 1993 Sivas Madımak katliamından sonra Cumhuriyet Üniversitesindeki görevinizden ayrıldınız. Mekânlar bozuluyor ve anılarımız eskiyor. Hergele Meydanı gibi bazı öykülerinizde Ankara'yı mekân seçiyorsunuz. Belirli aralıklarla gidip geldiğiniz ve halen yaşadığınız Ankara'da nasıl bir değişim görüyorsunuz?

Madımak katliamı yaşandıktan sonra "Burası benim toprağım, buraya aitim" diyeceğim bir yer olmadığını düşünüyordum. Şimdilerde toprağımı özlüyorum. Farklı illerde ve hatta farklı ülkelerde yaşadım. Dönüp geldiğim tek yer Ankara oldu. Ankara geçmişinden aldığı güçle sisteme ve yozlaşmaya direniyor. "Ankara, Ankara, güzel Ankara. Seni görmek ister, her bahtı kara" marşındaki hüzünlü sözler, yaşadığım tecrübelerin sayısız kez yaşandığını resmediyor. Ağaçsız, topraksız, susuz yaşayabiliyoruz; insansız yaşayamıyoruz. Her geçtiğim sokaktan M. Kemal'in de geçtiğini düşünmek bana hüzünle karışık bir aidiyet hissi veriyor. Duygularımla hareket ediyorum. Başka türlüsü olamam.

Sevgili Sencer Başat! Kendimi ifade etme hakkı verdiğiniz için teşekkür ediyorum. Bilseniz ne değerlidir, insanın kendisini ve düşüncelerini ifade etme hakkı... Sevgiyle... Saygıyla...

26.Uluslararası Ankara Tiyatro Festivali

Burçin Tarhan

26. TAKSAV Uluslararası Tiyatro Festivali 22 oyun ile Ankara'da düzenlendi. Festivalde sergilenmek üzere farklı şehirlerden (Ankara, İstanbul, İzmir, Balıkesir ve Batman) oyunlar görmek mümkündü. Ankara'da yapılan bir tiyatro festivalinde seyirci, elinin uzanamayacağı oyunları görmek istiyorken, festival programındaki 22 Oyunun 13 ü Ankara'da hali hazırda oynayan oyunlardan seçilmiş olması çok anlamlı değildi. Program dahilinde bir tane Kürtçe oyuna yer verilmiş olması gözlerden kaçmayan "az ama en azından koymuşlar" dedirten bir ayrıntıydı. "Uluslararası" bir festivalde bir tane Azerbaycan'dan gelen oyun koyulması ise "uluslararası" başlığının altını doldurabilmek için yeterli değildi. Amatör tiyatro başlığı altında ise öğrenci topluluklarının oyunlarını görmek mümkündü. Festivalde yer alan hem Boğaziçi Oyuncuları hem de Odtü Oyuncuları amatör başlığını fazlasıyla profesyönel şekilde dolduruyordu. Çankaya Sahne, Farabi Sahne, , Düşkapanı Sanat Merkezi oyunların sergilenmesi konusunda desteğini esirgememiş, bununla birlikte Ankara Büyükşehir Belediyesi, Çankaya Belediyesi ve Yenimahalle Belediyesi de salon konusunda Festivale ev sahipliği yapmıştı.

Festival kapsamında izlediğim kısaca sizlere bahsedeceğim oyun ise: Gözlerimi Kaparım Vazifemi Yaparım. Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin Şehir Tiyatroları ismiyle ilk kez görücüye çıktarttığı iddialı bir oyun. İddalı diyorum çünkü yıllardır hem devlet tiyatroları hem özel tiyatrolarca oynanıyor ve izleyici bu oyunu çok iyi biliyor.

Solfasol gazetesi okuyucularının sezon boyunca belediye sahnesinde izleyebilecekleri, bilet fiyatları uygun ve erişilebilir bir oyun olması bu oyun üzerine konuşmanın daha da önemli olduğu düşüncesini doğurdu bende.

Haldun Taner eserindede yakın tarihimizi eleştirisini kah gülerek kah ağlayarak izliyoruz. Kimi zaman sinirleniyoruz haksızlıklara, kimi zamansa bu kadar olmaz diyoruz ancak oyunda izlediklerimize bugün bile benzer şekillerde rastlamak mümkün. Yönetmen Erdal Ozan Metin oyunda başarılı bir denge kurmuş. Şöyle ki, sadece duygu selinde boğulmuyorsun, oyun seni düşünmeye de sevk ediyor. Oyun boyunca keyifle gülerken sonunda yediğiniz tatlı tokatla kendinize geliyorsunuz.

Oldukça kalabalık bir kadro var sahnede ve Tüm oyuncular rollerini inanarak oynuyor. Öyle olmasa metin sahneye yayılır ve toplayamazsınız... 110 dakika olmasına rağmen ritmi yüksek ve özellikle Başrol oyuncularının performansları takdire şayan ve bu nedenle de

"Gözlerinizi kapamadan" izleyebiliyorsunuz.

Oyunda modern dokunuşlar da göze çarpıyor. Birebir dekor kurma anlayışından kaçınılmış. Oyun boyunca her şekle giren beyaz kostümler oyun sonunda deli gömleğine dönüşüyor. Ünlü rep şarkıcısı Gazapizm "Sağı Solu Kes" parçasıyla bir anda kendinizi günümüzde buluyorsunuz.

110 dakika izlemeye değer bu oyunun biletlerini sezon boyunca Gençlik Parkı Gişesinden ya da Kızılay Metro gişesinden edinebilirsiniz.

Biz tiyatro severler, festivaller sayesinde bambaşka eserle buluşmak arzusundayız. İngiltere'den Hindistan'a farklı ülkelerden oyunlar deneyimlemek isteriz. Seneye daha kapsayıcı ve daha renkli bir festivalde görüşeceğimizi umut ediyorum. İyi seyirler..

5 Kadın-5 Ankara

Bülten Sokak No: 32
06680 Kavaklıdere, Ankara
T: +90 312 426 80 42
www.cinali.com.tr
/ cinalibizim

**5 Kadın 5 Ankara Dizisinin ilk iki yazısını 118 ve 119 nolu Solfasol Gazetesi'nde bulabilirsiniz.*

Nevin Apaydın

BAŞLANGIÇ

Her şey annemle babamın evlenmesiyle başladı. Bu benim doğumumdan 9 yıl, ablamın doğumundan 3 yıl önceydi. Karışık mı oldu?

İpucu: Ben 24 Eylül 1961'de doğdum.

BAHÇELİEVLER

Ankara'da, şimdi ismi var cismi yok olan Bahçelievler'de iki katlı bir evin alt katında doğdum. Çocukluğum ağaçların tepesinde ve komşu bahçelerin meyvelerinin tadına bakmakla geçti.

Mahallemiz iki katlı evlerden oluşuyordu. Kapımızı kilitlemez, penceremizi açık bırakırdık. Annem işe gittiğinde, eğer teyzemin de işi varsa, beni Hayriye Hanım Teyze'ye emanet ederdi. Ben de 40 kuruşumla ona buzdolabı alacağımı söylerdim.

Ne yazık ki Hayriye Hanım Teyze'nin bir fotoğrafı bile yok. Çünkü o zamanlar fotoğraf makinesi az bulunur bir şeydi. Ayrıca baskı da pahalı idi. O dönemlerde gördüğünüz gibi renkli fotoğraf da yoktu. Ama resimlerin aksine yaşamımız pek renkli idi. Çünkü hep sokaktaydık.

Yaşasın sokakkkkkk!

SOKAK

Hayatımız sokakta geçerdi.

Sokak deyince aklıma:
- Bütün gün ağaçların tepesinde olmak (bunu söylemiştim),
- Çamurdan köfte yapmak,
- Gece yarılarına kadar oynamak (tabii ki yazın),
- Seksek, saklambaç, kovboyculuk, dalya, yakan top, misket oynamak, ip atlamak,
- Okula yürüyerek gitmek,
- Dizlerimizdeki yaraların hiç kapanmaması,
- Bisiklete binmek,
- Bahçe hortumundan su içmek
- Başka mahallenin çocuklarıyla kavga etmek gelir.

Bir de yazın her hafta bir gece tüm mahalleyle birlikte açık hava sinemasına gidip filmin ikinci yarısını uyuyarak geçirmek; kışın her kar yağdığında kardan adam yapıp 16.sokaktan aşağıya cümbür cemaat kızakla (bazen plastik leğen) kaymak gelir.

Sene 1967... İlkokula yürüyerek 15 dakika, ortaokul ve liseye yürüyerek 5 dakika... Kışın okul çıkışında kartopu savaşları; çantanın ağırlığından ağrıyan omuzlar... Ayakkabılarımız tozlu, dizlerimiz yara bere içinde ama ne gam!

İlkokulu bitirince babam bisiklet aldı. Üniversiteye gidene kadar bisiklet tepesinden inmedim. Bahçeli ve Emek'in sokakları yetmedi; Gazi Mahallesi, Beşevler, Tandoğan, Yücetepe sokaklarının bizden çekmediği kalmadı.

ANKARA... ANKARA... GÜZEL ANKARA...

Ulus Atatürk Heykelinin etrafını tavaf ederdik; Mişmiş Kuruyemişçisinden kahvenin dışında dondurma da alırdık. Havuzun etrafında Tarman Kardeşler ve Akman Bozacısı... Anafartalar Çarşısında yürüyen merdivenden çıkarken seramikleri seyredip yüncülerin hepsine girmezsek olmazdı.

Çıkrıkçılar yokuşundan kumaş alırdık tabii Sümerbank'tan da... Saraçoğlu Mahallesi, Çankaya, Yenimahalle Keçiören, Zirkayı... Ankara kazan biz kepçe bayram ziyaretlerine gidip el öperdik. El öpme kısmı kötü, şeker ve çikolata kısmı lezzetli.

Boynuzlu otobüslere binmek, güzel havalarda Kızılay'a yürümek... O zamanlar kimse yürümek iyidir diye ahkâm kesmezdi; biz zaten hep yürürdük.

Veee GENÇLİK PARKI

Çay bahçeleri, gazinolarda kadın matineleri(hiç gitmedim ama olsun); nikâh salonu ve büyük havuz- kışın buz pateni yapılan yazın kayıkla mehtaba çıkılan – ve tabii lunapark. Gençlik Parkı'na gidip Lunapark 'ta Atlı Karınca 'ya binmemek olur mu? Bir de Mehmetçik Treni vardı, binilmezse Gençlik Parkı'nın anlamı kalmazdı.

19 Mayıs Stadyumunda gösteriye çıkardık; her bayram Fener Alayının peşinde Ankara'yı dolanırdık. Muhafız Alayı 7.caddeden geçerken atların güzelliğine hayran kalırdık. Bayramlar da bayram gibi kutlanırdı o zamanlar.

Biz küçükken, çok büyüktük. Mesela kollarımızı bir açardık, dünyayı kucaklardık! Güzeldik biz küçükken... - Nazım Hikmet Ran

Evimizin ön bahçesi; en soldaki komşumuz Meliha Teyze, annem, ablam ve bendeniz. Ne güzeldi bahçemiz!

Şimdi okullu olduk... Sınıfları Doldurduk...

Mehmetçik, ben ve annem...

Soldaki bendeniz... Sıcakta soğukta, yağmurda güneşte bisiklet tepesinde...

Ablam ve ben (soldaki) Atlıkarınca^daçocuklar gibi şendik.

ANKARA

Çiğdem Akay

Affan Dede'ye para saydım,

Sattı bana çocukluğumu.

Artık ne yaşım var, ne adım;

Bilmiyorum kim olduğumu.

Hiçbir şey sorulmasın benden;

Haberim yok olan bitenden

1984 doğumlu birisi olarak bu yazıyı yazmaktan büyük haz alıyorum. Eskiler boşuna anlatmıyormuş sürekli kendi çocukluğunu ne varsa eskilerde varmış diye.

Doğum tarihimden de anlaşıldığı üzere çocukluğum 90'lar da Demetevler'de geçti benim. Nostalji yapacak değilim ama o zamanlar sokaklar bizimdi ve bütün gün evde olmak çok anlamsızdı. Evlerimiz sobayla ısınırdı ve evin bir odası ısınırdı o oda da tv'nin olduğu odaydı. Eve çat kapı yatılı misafirin gelmesi sonucunda meydana çıkan anlamsız sevinçte cabası... Tencere tava, kaşık yardımıyla aile fertlerine verilen mini konser. Ödevleri cuma akşamından bitirip hafta sonu Demetevlerin daracık sokaklarında, yüksek binalarına inat tozu toprağa katmak... Saklambaç, yakar top, körebe, seksek, ip ve daha onlarca oyun. Bulunduğumuz alanı oyun bahçesine çevirmek için ''Hadi Oyun Oynayalım mı ?'' cümlesi yeterdi artardı hepimize.

Oyuna öyle dalardık ki akşam olduğunu fark etmezdik ta ki akşam ezanı okunana kadar. Tek zaman kuralı buydu bizim için. Yaz aylarında mahalle aralarında yıkanan halılara ayrı bir mutlu olurduk çünkü gün boyu buz gibi suda tepinmenin verdiği mutluluk bir başkaydı bizim için, komşunun çocuklarıyla Yenimahalle'nin iki katlı bahçeli evlerine, meyve ağaçlarına dalar, midemiz ağrıyana kadar meyveleri yer, bahçenin sahibi bizi kovana dek ağaçtan inmeyi enayilik sayardık. 90'lar da çocuk olmanın tadı başkaydı ayrı bir güzellikti, annemizin gözü arkada kalmadan bizi sokağa salması, mahallede herkesi tanıyor olmak, her şeyi bakaldan satın almak...

Ayrıca 90'lar popu unutulmaz bir dönemi oldu bizim çocukluğumuz için sokaklarda Tarkan'ın A Acayipsin şarkısıyla coşar oynardık hele bir de Yonca Evmik'in dans figürlerini yaparak, ''Aboneyim Abone'', Mustafa Sandal'ın "Bu kız beni görmeli bana kazak örmeli " diye seslendirdikleri şarkılar sokak oyunlarımızın bir parçası olurdu.

90'lar da çocuk olmak ayrı bir güzellikti, her milli bayramda mutlaka bir şekilde Anıtkabir'de yürüyüşlere anmalara katılmak, yaz aylarında Kuğulu park ve Atatürk Orman Çiftliğine gidip dondurma yemek, Botanik, Seğmenler ve Dikmen Vadisinde yeşiller içinde yuvarlanmak. Karanfil ve Olgunlarda eylül ayında ikinci el kitap satmak ya da almak, Maltepe pazarına gitmek için kıvranmak, sabah kahvaltılarında Ankara Simidini sofranın baş tacı yapmak...

Bu günlerde sokakta oynayan çocuklara rastlamak pek de mümkün değil artık. Hele büyük şehirlerde hiç mümkün değil. Sokaklar uzun zamandan beri çocuk sesleri ile dolmuyor. Şimdiki çocuklar yapay parklarda, kapalı alanlarda kısıtlanmış oyunlar oynuyor maalesef.

ANKYRA

Oya Özgün Özder

Düşerken davetsiz sızdığımız felekler
Çemberinden geçilmez
Çevirip ardınca koştuğun oyuncaktır
Naniklediğin yıllar boyunca

Düşüyoruz
Girdabın içindeyiz
İp atlarken kaydık
Olsun ne olacak
Fış fış kayıkçı kayıkçının küreği

Düşmüşüz
Kavrulduğumuz yağdaymışız
Hop hop eder yüreği
Alevin orta yerinde
Yanakları al al
En başından kartlaşmış düş

Düşünce
Katışmamış ki yolun cezbesine
Terütaze baygınlıklarımızda
Önümüze katmışız bilmezliği
Basamaksızlık serencamın olmuşsa
Temkinli davranmayı meselin bellersin

Düşürünce aklını
Soyut değerlerin yangınına
Üstü başı alev aldı
Benzin yerine gerekir aşk ve çakmak
Ateşlemek için yaşantıyı

Burgaçlar attığında
Issız bir öykünün ortasına
Düşkünlüğümüz
Protestonun paylaştırdıklarıyla pişecek
Tencere içindeki yemek değiliz
Ortamızda gezinen kaşığın hıncı sarsak

Dibi tutanlar dibe demir atanlar
Dişliyi döndüren ters akıntıda kulaç atanlar
Ankyra neredesin?
Soluğumu öylece bir başıma tutamam
Nefessiz kalırım çıpa çıkmalı
Batık arkeolojisine daha fazla
armağanımız yok
Eylemsizliği harlayan tarih sahnesini buldum
Başını kuma saklayan ankyra köstebek değil
Çıkacak

Bisikleti ile çıktığı dünya turuna vize işlemleri için Türkiye'ye dönerek 1 yıl kadar ara vermek zorunda kalan Demir Atlı Adam Gürkan Genç ile çok keyifli ve iddialı bir söyleşi gerçekleştirdik.

Yıllardır konuyu bireysel olarak da takip eden, Ankara'da doğup büyümüş ve bisiklet kullanmayı da 3 yaşında Ankara'da öğrenmiş biri olarak 10 yıldır ülke ülke gezip, Türkiye-Japonya Turu sırasında Solfasol'ün ilk sayısı olan Mayıs 2011 de haberini yaptığımız Gürkan Genç'in, son 1 yılının çoğunu geçirdiği Ankara'da bisikletli ulaşım konusundaki gözlemlerini, çabalarını, görüşmelerini, başarıp başaramadıklarını hedefleri ve deneyimleri üzerinden konuştuk.

Dediğimiz gibi iddialı ama aslında olması gerekenin savunulduğu çok keyifli bu **röportajı yandaki QR kodu okutarak** izleyebilirsiniz.

Bir Ankara Bisiklet Yolu Hikayesi

lindanihan

Ankara'da bisikletiyle Balgat'tan çıkıp Ulus'ta bulunan Kent Konseyi Binasındaki Bisiklet Meclisi toplantısına gitmeye çalışan bir kişi sizce, nelerle karşılaşır?

1. Bisikletliye kullanma zorunluluğu getirilmiş, park içine alınmış, ancak bakımsızlıktan bir hal olmuş bisiklet yollarından geçmek zorundadır.

2. Park içi yaya yolunu bırakıp yürümenin daha rahat olduğunu düşünerek bisiklet yolunu kullanan yayalarla karşılaşır.

3. Önünden iki kez gidiş yönünde, bir kez de dönüş yönünde geçseniz de geçiş sayısı veremeyen, saat ayarı yapılması gereken bisiklet sayacını deneyimler.

4. Polisin barikatlarını sabitleyen montaj ekibine ait olan binek otonun, kaldırımın olmadığı, yayaların mecburen bisiklet yolunda yürümek zorunda olduğu bir noktaya park ettiğini görür. "Bisiklet yoluna araç park edemezsiniz, lütfen aracınızı çekin!" uyarısı üzerine araç sürücüsünün "Sanki sen kurallara çok uyuyorsun, yarın gel bakalım burada nefes bile alamazsın..." gibi saçma ve asap bozucu sözleri sonrası arabayı tekrar bisiklet yoluna çekmesin diye bisiklet yolunu savunmak için araç sahibinin çirkin tavırlarına maruz kaldığı ve tartışmayla geçen 25 dakikalık zorunlu bir 'mola' verir.

5. Beşevler Metro istasyonuna yaklaşırken bisiklet yolu kenarına peş peşe dikilmiş "bisikletli önceliği" ve "bisiklet giremez" yazan üstü kırmızı çizgi ile çizilmiş kafa karıştıran tabelalar görür.

fotoğraflar: lindanihan

Ankara Kent Konseyi Bisiklet Meclisi Eylem Planı Toplantısı Yapıldı:

"İnatla çalışan ve katılımcı bir meclis istiyoruz!"

lindanihan

Ankara Kent Konseyi Bisiklet Meclisi'nin "Eylem Planı Toplantısı" Bisiklet Meclisi Başkanı Kadir İspirli'nin yokluğunda ama dersine iyi çalışmış, taleplerini bugüne kadar yapılamayanlar üzerinden belirlemiş az sayıda üyenin katılımı ile 20 Ocak Cumartesi günü gerçekleştirildi. Toplantıya üyelerin şimdiye kadar yapılanlar ve yapılmayanlar üzerinden şekillenen eleştirileri ve talepleri damga vurdu!

Ankara Kent Konseyi Bisiklet Meclisi, Ankara Bisiklet Master Planı olan başkentin bisikletçilerinin taleplerini iletip, yerel yönetimin bisikletliler ile işbirliği içinde yol alacağı bir çatı kurum olması hedefiyle kurulmuştur. Ancak talepler düzenli olarak iletilse de Bisiklet Meclisinin işlevsiz olduğu Yürütme Kurulu üyeleri tarafından da toplantıda paylaşılan ortak bir görüş oldu. Bu kapsamda, toplantı boyunca dile getirilen taleplerin bazılarını aşağıda listeliyoruz:

- 2024 faaliyet planı bir an önce yapılmalıdır.

- Meclis her ay düzenli olarak toplanmalıdır ve bu toplantıların mesai saatleri dışında planlanmalıdır.

- Ankaralı bisikletliler ve Meclis üyelerinin bilgilendirmesinde yaşanan eksiklik giderilmeli, herkesi kapsayan, şeffaf bir iletişim ağı kurulmalıdır.

- Meclis tarafından bisiklet farkındalığını artırmak için grup ve şahıs ayırımı gözetmeksizin bisiklet sürüşleri düzenlenmelidir.

- Bisiklet Meclisi Başkanı Kadir İspirli başta, tüm Yürütme Kurulu üyeleri ve paydaşlar herkese örnek olmak için bisiklete bizzat binerek rol model olmalıdır.

- Meclis seçimlerinde çarşaf liste uygulamasına geçilmelidir.

- Yönergede yapılacak değişiklikler Yürütme Kuruluna ve Meclis üyelerine danışılarak yapılmalıdır.

- Meclisin bundan sonraki her türlü planlama aşamasında tüm detaylar Yürütme Kuruluna sorulmalı, Meclis tek kişinin kararları ile yönetilmemelidir.

- Meclis asıl bağı olan Ankara Büyükşehir Belediyesi ile ilişkilerini güçlendirmeli, "Bizi dinlemiyorlar, siz şikayetlerinizi bireysel olarak CİMER'e veya 153'e iletin" demek yerine inatla çalışan bir Meclis olmalıdır.

-Bisiklet Meclisi, sadece yetişkinler için değil çocukları ve gençleri de hedef alan bir Meclis olmalıdır.

fotoğraflar: lindanihan

Taşlıktaki Mucize;
Ankara Aşotu

Necati Yalçın

Aşotu...

Kinzi veya kişniş de deniyor. Maydanozu andıran yaprakları salatalarda, kökü ve meyveleri baharat olarak kullanılıyor, pek de güzel çorbası yapılıyor ama Ankara Aşotu farklı.

Minik...

Adını aldığı aşotunun en kısası bile daha uzun.

Nadir...

Sadece bir yamaçta bulduk!

Tehlikede!

Kaç tane olduğuna ilişkin bilgiyi yazıda bulacaksınız, uyarıyorum, bulduğunuzda küçük dilinizi yutabilirsiniz!

Sınıflandırma

Dünya Doğa ve Doğal Kaynakları Koruma Birliği (IUCN-International Union for Conservation of Nature) bakmış dünya üzerindeki türlerin bir kısmı yok oluyor, kalanların bir kısmı da artan oranda yok olma tehlikesiyle karşı karşıya, duruma dikkat çekmek hatta dur demek için ortaya bir kıstas tablosu koymuş.

Belirlenemeyen (NE) veya yetersiz veriyle (DD) başlamış, tükenmiş (EX) veya doğal ortamında tükenmiş (EW) sınıflandırmalarıyla bitirmiş. Kırmızı yani tehlikeli alanda 4 sınıf var:

- **CR** Kritik tehlikede
- **EN** Tehlikede
- **VU** Hassas
- **NT** Neredeyse tehdit altında

Bilin bakalım, Ankara adıyla anılan 12 çiçekten biri, Ankara Aşotu (Cymbocarpum alinihatii) hangi sınıflandırmaya giriyor?

Yanıtı çiçekle ilgili en bilimsel ve kapsamlısından alalım. Yusuf Menemen, Burçin Çıngay, Aşkın Öykü Çimen ve Şeref Ertaş tarafından çiçeğin bilim dünyasına sunulduğu makaleden: 30-40 tane(cik)!

Biz de bulduk, bulunca da çocuklar gibi sevindik ama...

Umuyorum daha çok vardır ve görememişizdir ama biz sadece 5 tanecik bulabildik!

Çiçek, maalesef, Doğal ortamında tükenmişin, yani yok olmanın hemen yanı başındaki Kritik tehlikede (CR) sınıfında.

Yaprak Dede'ye selam!

Bilimsel adı Cymbocarpum alinihatii.

Fark ettiniz mutlaka, çiçeğin adında Ali Nihat var. Ali Nihat Gökyiğit yani. Toprak Dede'yle (Hayrettin Karaca) TEMA'yı kuran değerli insan. Yaprak Dede olarak anılıyor. Ali Nihat Gökyiğit Botanik Bahçesi Uygulama ve Araştırma Merkezi, bugün ülkemizin çok ihtiyacı olan bir açığı kapatmak için çok değerli bir konumda. Çiçeğin bilimsel adı, bir vefa örneği olarak, işte bu güzel insandan geliyor...

Fotoğraftaki Rakamlarla Ankara Aşotu

Bizim Ankara Aşotu, hem minik, hem nadir, hem de yok olma tehlikesi yaşıyor. Fotoğrafta rakamlar var, açıklamaya çalışayım.

Yaşadığı zorlu arazi

Öylesine zorlu bir arazide yaşıyor ki, şaşırmamak elde değil. İrili, ufaklı çakıllar içinde. Yamaçta, her yağmurda yukarıdan gelen azgın suların, suların taşıdığı toprak ve taşların hışmına rağmen yaşam mücadelesi verdiğini tahmin etmek güç değil (1).

Kendi gibi minik komşusu: Farekulağı

Bunca zorluk arasında kendi gibi minik ve

ANKARA

sevimli komşuları da yok değil! Farekulağı onlardan biri. Güzelliklerine bayılmamak, nasıl yaşadıklarına şaşırmamak elde değil. (2)

Çiçeği

Kendi minik (on santimden küçük), minicik çiçeklerini çoklu açıyor, kendi içinde gruplar oluşturuyor. Gruplar çember düzeninde ve şemsiyenin alttan görüntüsünü hatırlatır biçimde dizili. (3)

Tohumu

Hayati önem taşıyor.

Gruplar açma sırasına göre tohuma dönüşüyor ve zorlu yaşam mücadelesi için gelecek seneyi beklemeye başlıyor. Mücadelesinde yapması, olması ve olmaması gerekenler listesi var!

İşte o liste!

Tohumların önce olgunlaşması, sonra toprakla buluşması gerek. Böceklere, kuşlara yem olmadan. Rüzgârla yanlış yerlere savrulmadan.

Yetiştiği yer taş dolu. Aralarından yer bulup toprağa kadar bir yol kat etmeli. Hemen her yerde, her koşulda açan o güzelim gelincikler gibi değil ki, her toprakta yetişmiyor, hatta bilindiği kadarıyla daracık bir alanda yetiştiğinden, habitatı çok sınırlı, uygun toprağı bulması gerek.

Uygun toprağa girdi ve yetişmeye başladı diyelim. Bir insan veya hayvanın üzerine basmaması, basarsa kırılmaması, gördüklerimiz yol kenarındaydı, bir aracın taş fırlatmasıyla ezilmemesi gerek.

Arada yağmur görse iyi olur, yoksa kuruyabilir. Evde, bahçede çiçek, ağaç diktiniz, nemli de olsa 'can suyu' gerekmez mi?

Yağmurun fazlasının zararı olmaz mı? Olur elbet! Fazla yağar, birikinti içinde kalırsa çürüyebilir, yamaçtan veya yolun yukarısından

toprakla, taşla gelen azgın sularla kökünden söküp atılmaması söz konusu olabilir.

Bir insan tarafından koparılmamalı, büyük veya küçükbaş tarafından ham diye yenilmemeli. Zaten sınırlı alanı yol, tarla veya herhangi bir yapılaşmaya kurban edilmemeli...

Düşününce bu minicik varlığın, varlığını sürdürmesinin mucize olduğunu düşünmeden edemiyorum! (4)

Prof.Dr. Mecit Vural

Bir bilim insanı, Prof.Dr. Mecit Vural. Anadolu Çiçeklerinin Babası. Tüm çiçeklere yetişmeye çalışıyor, tehlikede olanları korumak için, 'emekliye ayrıldım' demiyor. Maddi bir kazanç beklemiyor. Bu iş için para alanlardan hiç aşağıda kalmayarak (bence epeyce geçerek) dağları-dereleri aşıyor, çiçekleri bulmaya çalışıyor. Onları anlatıyor. Birlikte de anlatıyoruz. Beni de götürüyor çünkü.

Tür koruma planı yapılsa daha geniş alanda aranacak ve belki daha çok bulunacak ama biz saatlerce dolaştık, toplam 5 tane bulduk! Minik demiştim ya hani, bir de yamacın çakılları arasında, Mecit Hoca fotoğrafını çekebilmek için epeyce uğraştı. (5)

Dilerim...

Yerinde korunmasını ve çoğalmasını diliyorum. İkisi içinde adımlar atılması gerek.

Öncelik Tür Eylem Planının çıkarılması. Sonra çoğaltılabilir ve yok olma tehlikesinden kurtulabilir.

Plan çıkarılana dek, alan çitle çevrilebilir, tohumlar toplanıp çimlendirilerek alana dikilebilir. Yoksa her geçen gün alanı daralacak ve koşulları daha da zorlaşacak.

Çoğalsa, tükenmese... 'Neye yarayacak ki?' diye soracak olan çıkacak mutlaka. Unutmamalıyız ki bizim bozmaya çalıştığımız eko sistemde yaşam döngüsü hakkında bilmediklerimiz çok fazla, bu birincisi.

İkincisiyse, o minik çiçek üzerinde çalışmalar yapılacak kadar çoğaltıldığında da kim bilir, belki de ölümcül bir hastalığın ilacı olur.

Ankara aşotu.

Minnacık!

Bence, tam anlamıyla taşlıktaki mucize.

Kaynak:

* A new species of Cymbocarpum (Apiaceae) from the Central AnatoliaRegion of Turkey and its phylogenetic position within Tordylieae, Yusuf Menemen, Burçin Çıngay, Aşkın Öykü Çimen ve Şeref Ertaş. The Turkish Journal of Botany, Volume 42, Number 1, Article 8. https://journals.tubitak.gov.tr/cgi/viewcontent.cgi?article=1254&context=botany

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ BUDADIĞI AĞAÇLARIN ATIKLARINDAN PELET ÜRETİYOR

Ankara Büyükşehir Belediyesi iştiraklerinden BelPlas AŞ, budanmış veya devrilmiş ağaçların parçalarını ve odun artıklarını geri dönüştürerek yakacak olarak kullanılmak üzere pelet haline getiriyor. Kazan'a kurulan tesiste elde edilen pelet, ABB'den sosyal destek alan vatandaşlara yakacak olarak dağıtılıyor. Bazı belediye tesislerinin ısıtması da üretilen pelet kullanılarak sağlanıyor.

SAATTE 2 TON PELET ÜRETİLİYOR

Kazan'da bulunan Ova Fidanlığına üretim için bir tesis kuran ABB iştiraklerinden BelPlas AŞ, Başkent genelinde budanmış veya devrilmiş ağaçların parçalarını ve odun artıklarını topluyor. Tesise getirilen ağaç parçaları ve odunlar öğütülerek, toz talaş hâline getiriliyor ve kurutulmaya başlanıyor. Kurutulan talaşlar daha sonra sıkıştırılarak pelet haline getiriliyor.

1500 metrekare kapalı alana kurulan tesiste, saatte 2 ton pelet üretilirken kereste özelliği taşımayan 10 bin tondan fazla atık odunun dönüştürülerek ekonomiye kazandırılması hedefleniyor.

SOSYAL DESTEK ALAN AİLELERE DAĞITILIYOR

Pelet, çevreci olmasının yanı sıra yanma süresi ve sağladığı enerji bakımından aynı miktarda ağaç odununa göre daha verimli olmasıyla yakıtlar arasında ön plana çıkıyor. Tesiste üretilen pelet, sosyal destek alan vatandaşlara kışlık yakacak olarak dağıtılıyor. Elektrikli Otobüs Dönüşüm Atölyesi gibi bazı belediye tesislerinin ısıtması da üretilen pelet kullanılarak sağlanıyor.

KARİKATÜR SERGİSİ

ASLI ALPAR
BU CANSIZ HAYALİM

8 ARALIK 2023 - **9** ŞUBAT 2024

KARİKATÜR ATÖLYESİ SERGİ SALONU
Üsküp Caddesi 19/A Çankaya/Ankara | 0535 625 10 22 | karikatur.atolyesi | karikaturdernek
KARİKATÜR DERNEĞİ

Aslı Alpar Sergisi Karikatür Atölyesi'nde Açılıyor.

Bu sezon 5.yaşını kutlayan Karikatür Atölyesi sezonun ikinci sergisinde Aslı Alpar'ı ağırlayacak. Birçok mecrada üretimleri büyük beğeni toplayan Aslı Alpar "**Bu cansız hayalim...**" başlıklı sergisi ile izleyicinin karşısında olacak. Geçmişten günümüze hayatımızda önemli yeri olan fotoğrafı farklı bir yorumla sunacağı sergi 8 Aralık Cuma günü sanatçının katılımıyla saat:19.30'da açılışını gerçekleştirecek. Tüm sanat severler davetlidir.

Adres: Karikatür Atölyesi Üsküp Caddesi 19/A Çankaya/Ankara

Aatölyesinde Serdar Gülsöken ile yaptığımız röportajın videosunu izlemek için lütfen aşağıda bulunan QR kodu okutun.

31 Mart Yerel Seçimlerine Yönelik Yayınlarımız için QR kodu okutun

GAZETE SOLFASOL'E KATILIN!

Gazete Solfasol'de içeriği, iş bölümünü ve yeni fikirleri **her cumartesi saat 14:00'te** yaptığımız toplantılarda ve ana haberleşme kanalımız olan e-posta grubumuzda ele alıyoruz. Aramıza katılmak isterseniz **bilgi@gazetesolfasol.com** adresine bir e-posta göndermeniz yeterli.

SOLFASOL'DE YER ALIN!

Gazete Solfasol ayrımcılık, nefret ve şiddet içermediği sürece her türlü katkıya açık. Yayımlanmasını istediğiniz yazılı ve görsel katkılarınızı her ayın 25'ine kadar **icerik@gazetesolfasol.com** adresine gönderebilirsiniz.

GAZETE SOLFASOL'Ü DESTEKLEYİN!

Altı abonelik çeşidinden size uygun olanı seçerek aboneliğinizi başlatabilirsiniz veya yenileyebilirsiniz.

Dijital Abonelik 400TL
Solfasol'ünüz her ay elektronik posta kutunuzda
iyzi.link/AFY2iA

Normal Abonelik 500TL
Solfasol'ünüz her ay adresinize posta yoluyla ulaştırılır
iyzi.link/AFY2Ww

Destekçi 1000TL
Destekçi olun ve Ankara gezilerimizde misafirimiz olun
iyzi.link/AFY2eQ

Yurtdışı Abonelik 1500TL
Uzaktayım demeyin, Solfasol dünyanın her yerine ulaşıyor!
iyzi.link/AFY2gw

Çifte Destekçi 2000TL
Solfasol'e verdiğiniz çifte destekle bizi çok mutlu edin!
iyzi.link/AFx3Bw

Yaşasın Solfasol! 4000TL
Cömert desteğinizle mutluluktan gözlerimizi yaşartın!
iyzi.link/AFx3Gw

KREDİ KARTI

Online ödeme platformu iyzico üzerinden abone olabilirsiniz. Yukarıdaki QR kodları kullanabilir veya abonelik sayfamızda linklerini bulabilirsiniz.

solfasol.tv/abonelik

PATREON

Patreon Solfasol'a aylık düzenli destek verebileceğiniz online bir kitlesel fonlama platformudur. Belirleyeceğiniz miktar, kredi kartınızdan her ay otomatik olarak çekilerek Solfasol'a aktarılır.

patreon.com/solfasol

BANKA HAVALESİ/EFT

Abone olmak için aşağıdaki hesap numarasına ödeme yaptıktan sonra adınızı, açık adresinizi, e-posta adresinizi ve telefon numaranızı **abone@gazetesolfasol.com** adresine veya **0 536 9566426** nolu telefona SMS ile gönderin veya websitemizdeki abonelik formunu doldurun.

Abonelik Ödemesi için Banka Hesap Bilgileri
TÜRKİYE İŞ BANKASI - KÜÇÜKESAT ŞUBESİ
IBAN TR83 0006 4000 0014 2080 7867 87
Hesap Sahibi: Mehmet Onur Yılmaz SOLFASOL

SOLFASOL'DE ŞEFFAFLIK

Solfasol, Ankaralılarla buluştuğu ilk günden beri ana gelir kaynağı abonelerinin desteği olan, kâr amacı gütmeyen bir gazete. Mali şeffaflık ve hesap verebilirliği önemsiyoruz ancak şeffaflık köşesi yeni formatıyla önümüzdeki sayıdan itibaren yayınlanmaya devam edecek.

TAKİPTE KALIN!

Web **solfasol.tv** | YouTube **Solfasol TV** | Instagram **solfasol_gazetesi** | Twitter / Facebook / Google **Gazetesolfasol**

SOLFASOL

Ankara'nın Gayriresmi Gazetesi
Şubat 2024
120. Sayı
Ayda bir yayımlanır

Sahibi ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Mehmet Onur Yılmaz

Editörler Alanur Çavlin, Zişan Kürüm

Keçi Solfasol Çizimi Aydan Çelik

Sayfa Düzenleme Lindanihan

Bu Sayıyı Yayına Hazırlayanlar
Akın Atauz, Alanur Çavlin, Alisa Candan Karsu, Alper Fidaner, Aydan Çelik, Ayhan Çelik, Aykut Alyanak, Bülent Atamer, Ceren İskit, Çiğdem Akay, Elif Gamze Bozo, Enver Arcak, Eren Aksoyoğlu, Faruk Soydemir, Gülin Özdemir Eroğlu, Burçin Tarhan, Hadi Sinan İskit, Kaan Can Bircan, Lindanihan, M. Bülent Varlık, Mehmet C. Peker, Mehmet Onur Yılmaz, Mehmet Tunçer, Necati Yalçın, Müge Deniz Erişkin, Nevin Apaydın, Onur Mat, Oya Özgün Özder, Sacit Yörüker, Sencer Başat, Veli Saçılık,Zeliha Yiğit, Zişan Kürüm.

Yayın İdare Merkezi
Büklüm Sokak No: 44/4
06680 Kavaklıdere / Ankara

Tel-Faks 0 (312) 437 76 41
İrtibat Tel 0 (536) 956 64 26

Bilgi-Katılım bilgi@gazetesolfasol.com
Yazı-Haber içerik@gazetesolfasol.com
Abonelik abone@gazetesolfasol.com

Basım Yeri
Şen Matbaa
Özveren Sokak 25/B Demirtepe / Ankara
Tel 0 (312) 229 64 54 **Fax** 0 (312) 229 64 54
E-Mail senmatbaa@gmail.com
www.senmatbaa.com

Basım Tarihi 26.01.2024
ISSN 1301-8655
Yerel Süreli Yayın
3.000 adet basılmıştır.

SOLFASOL
ANKARA'NIN GAYRİRESMİ GAZETESİ

NEREDEYİZ?

Akın Atauz

2023 yılında Solfasol düzenli bir biçimde yayınlanamadı. Bunun pek çok nedeni var elbette. Ancak bu nedenleri anlatarak, yapılan işin güçlüklerinden ya da bu işi yaparken karşılaşılan güçlüklerden veya işin yapılması için kilit derecede önemli olan kişilerin içinde bulunduğu durumlardan bahsederek "yakınma" konumundan doğru bir söz söylemek istemiyoruz.

Her zaman, yaptığımız işin güçlüklerini zaten bilerek yaptık.

Yapabildiğimiz kadarını yapmış olmayı önemsedik ama yapamadıklarımızın, eksiklerimizin, amaçladığımız/düşlediğimiz duruma ne kadar yaklaşabildiğimizin ve uzağında kaldığımızın da farkında olmaya önem verdik. Yaptığımız işe, ürüne eleştirel bir gözle bakabilmeye çalıştık ve bu eleştiriyi, daha düzgün ve daha saydam ama işe yarar güce dönüşen bir gerçeklik yaratabilmek çabasıyla yaptık ve yapıyoruz

Bir "kent gazetesi" olmak ya da olduğunu hayal edebilmek bile kolay değil. Kent o kadar karmaşık ve çok katmanlı, o kadar çok değişkenli ve o kadar dinamik bir olgu ki, onu ne olduğunu ve ne olmaya doğru evrildiğini anlayabilmek, göstergeleri buna göre değerlendirmek ve bunları haberleştirmek/yorumlamak ve/veya alternatif bakış açıları önermek oldukça zor.

Birçok kuram var kenti anlamaya yardımcı olabilecek türde ve nitelikte. Bunlara başvuruyoruz elbette ama yaşadığımız kenti/Ankara'yı, bu genel kuramın içinden doğru kuracağımız anlama biçiminde ne kadar özgülleştirebileceğimizi de soruyoruz kendimize? Her kentle ilgili genel açıklamaların/kuramın, kentin kimliğinden doğru özelleşebileceğini ve yerel bir bilginin sağladıklarını kullanmak gerektiğini biliyoruz. Bu nedenle kapasitemizi kuramı geliştirerek/özgülleştirerek geliştirmemiz gerekiyor.

Üstelik eğer bir kent gazetesi çıkartıyorsak, bu anlama kapasitesi gelişiminin bir akademik çalışma biçiminde değil, kentin gündelik yaşamının içinde oluşan öykülere göre, kentlilerin paylaşacağı ve yararlanacağı bir dilde, bir haber çabukluğunda ve niteliğinde olması gerekiyor. Bu olay, kent toprakları ekonomisindeki değişimler ya da bu rantı kazananların veya kaybedenlerin zenginleşmesi, yoksullaşması veya kentin ekolojik dengelerinin bozulması, yerel kültürünün zedelenmesiolgunlaşması biçimlerindeki etkilerle oluşuyorsa eğer, bütün bu uzmanlık alanlarının verilerini doğru ve iyi oranlanmış biçimde yansıtarak gazeteye aktarmak gerekiyor.

Kenti/Ankara'yı gözlemlemek, gelişmeleri kendi geçmişlerinden gelen ve varacakları olası yerleri öngörerek ya da tahmin ederek tartışmaya açmak durumundayız. Ama bu işlevi, birçok disiplinin/kuramın veya özgül birikimin merceğinden geçirdikten sonra birleştirerek veya tam tersi bileşenlerine ayırarak ve ayrıntıları inceleyerek yapmak durumundayız.

Oysa en başta söylediğimiz gibi, kent çok büyük, gelişmeler çok karmaşık ve çok katmanlı...

Kentsel mekanın kamusal alanlarında, iş dünyasının-özel rekabet ve kar güdülerinin, merkezi veya yerel resmi kurumların kendi politik (nesnel bir terim olarak kullanırsak) tezgahında, pek çok plan-program ve proje var. Ve bunlar uygulanıyor. Mekandaki dönüşüm (ya da kasıtlı olarak hiçbir şey yapmamak da), siyasal-toplumsal yapıdaki gerilimler-sürtüşmeler, kent halkını etkiliyor. Yoksulluklar var ve belki artıyor... Çeşitli biçimleriyle ve nitelikleriyle ayrımcılıklar var ve körükleniyor belki...

Belki, konut/ barınma sorunu biçim değiştiriyor, yollar ve caddelerdeki kamu ve özel ulaşım olanakları yetersizleşiyor, çocukların yürüme mesafesindeki okulları yok oluyor, mahalledeki parklar azalıyor ve kentin kamusal mekanı anlamsızlaşıyor... Belki kentteki sınıfların birçoğu beslenmeyle, sağlık sorunlarıyla ilgili durumunu başa çıkamayacak kadar zorlaşmış olarak değerlendiriyor. Bir üniversite kenti olan Ankara'da öğrenciler barınabilecek nitelikte bir olanağa erişemiyor ya da pek çok genç herhangi bir okulu bitirdiğinde çalışacak yer bulamıyor, işsiz kalıyor.

Belki birçok insan/hemşeri, kendisine özgü nitelikler taşıyan kentsel-kültürel yaşamın düzleştiğini, gündelik yaşamda zorluklara baş etmeyi kolaylaştırabilecek basit birçok etkileşim olanaklarının, köreldiğini/azaldığını hissediyor... Kent kamusal yaşamının, bütün hemşerilerine kendiliğinden sunması gereken yaşama sevinci kayboluyor. Protestolar, karşı çıkışlar boğuluyor. İnsan haklarının/kentli haklarının ferahlatıcılığını, insan/hemşeri odaklı biçimde kolaylaştırması gereken yerel yönetimi yanında göremiyor.

Kent artık, hemşerilerinin üzerine doğru üflemesi gereken hafifliği, olanağı, neşeyi, yaratıcılığı, vicdan rahatlığını sokaklarında sergileyemiyor.

Bunları bir kent gazetesi, Solfasol olarak gözlemlemek ve yazmak/yansıtmak durumundayız. Başarabildiklerimizi geçmiş on yıldan fazla zamanda gördünüz ve başaramadıklarımın da ne kadar çok olduğu, yukarıdaki paragraflardan anlaşılıyor. Ama Solfasol, Ankara'da, böylesi bir konjonktürün/durumun gazetesi olarak, yapabildiklerini yapmaya devam ediyor. Yapabildiklerini çoğaltmak ve zenginleştirmek-derinleştirmek istiyor. Bunun için bize yazıyla veya fotoğrafla/çizimlerle haber, yorum ve eleştiri gönderecek katılımcıların çabasına ve düş gücüne ihtiyacımız var. Solfasol, okuyucuların sesini duymayı/katılımını ve eleştirisini bekliyor. Dayanışmayı ve elbirliğini, kolektif üretim süreçlerini çoğaltmayı umuyor...

Ankara'yı daha çok ve çoğulcu bir biçimde yansıtan bir iletişim ortamını, her sayıda yeniden yaratmanın heyecanını sizler de duyuyor musunuz? Dayanışmanın ve üretmenin, meydan okumanın ve direnmenin, hiçbir otoriteye ve despotluğa baş eğmemenin, yaratıcılığın ve yeni olma arayışının heyecanını paylaşıyor musunuz?

Solfasol, Ankara'yla ve Ankaralılarla birlikte varoluşunu ve bunu okurları-katılımcıları ile çoğaltmayı umuyor...